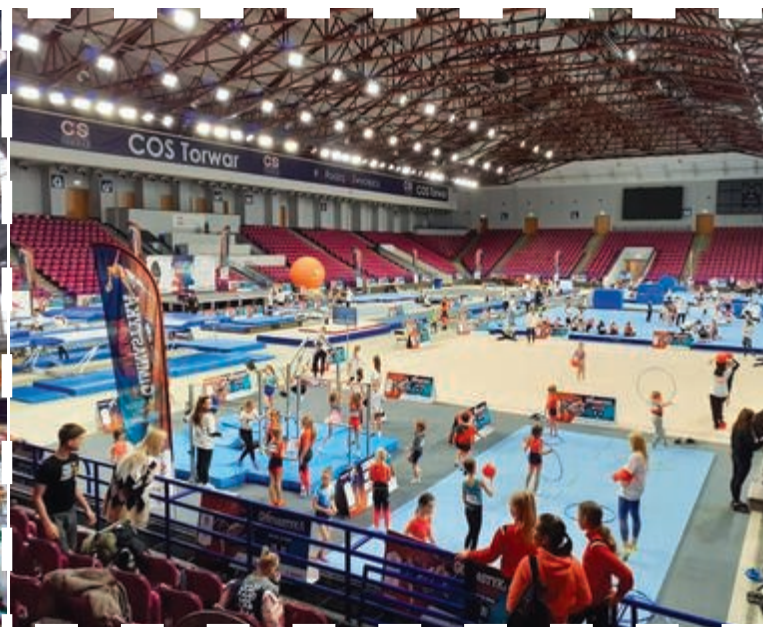
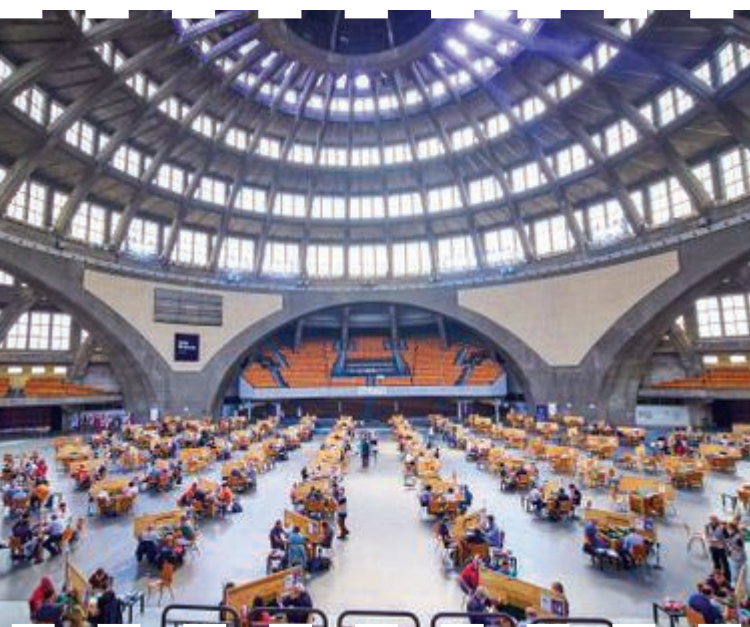

1. Andrzej Kraśnicki doktor honoris causa AWFIS w Gdańsku
2. Polskie warcabistki w ME w Antalyi
3. brydżyści w hali stulecia

4. gimnastyczne święto na Torwarze
5. bilardowe MŚ w Las Vegas
6. Medaliści MP w Ringo

Wszystkie zdjęcia z archiwum organizatorów

Rok 2022 rokiem wspaniałych jubileuszy

Ostatnie miesiące zapisały się w historii polskiego sportu, rekreacji i turystyki wyjątkowo szczególnie. 65 lat istnienia obchodziło **Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej** – największa organizacja sportu masowego w naszym kraju, działająca praktycznie na wszystkich szczeblach: wojewódzkim, regionalnym, międzypowiatowym, okręgowym, powiatowym i miejskim. To kilkadziesiąt tysięcy członków. Miłośników sportu i krzewienia kultury fizycznej. To przecież w TKKF Polacy trenowali siłę i wytrzymałość. Ogniska tej organizacji były swoistymi gimnazjami, tak obecnie popularnymi wśród szerokiej rzeszy młodzieży i starszych.

Mimo upływu 65 lat nadal żywe są idee, nadal aktualna jest dewiza TKKF „dla każdego coś miłego i pożytecznego”, jeżeli oczywiście to „coś” jest formą rekreacji. To właśnie TKKF wylansowało kometkę, a dziś badminton jest dyscypliną olimpijską. Nie sposób nie wspomnieć o życzliwym potraktowaniu ringo, gry gwarantującej dużą porcję ruchu i miłej rozrywki.

Nie byłoby TKKF bez pasjonatów i miłośników sportu. To oni podpisali się pod aktem założycielskim w 1957 roku: Jerzy Bonikowski, Wanda Czarnocka-Karpińska, Jan Fazanowicz, Roman Gąsiorek, Rafał Gradziński, Konrad Gruda, Eugenisz Hajkowski, Władysław Humen, Feliks Kędziorek, Jan Kibort, Edmund Kosman, Stanisław Marcela, Kazimierz Remiszewski, Józef Rutkowski, Jerzy Rybiński, Zbigniew Skrocki, Franciszek Szymczyk, Mieczysław Tomaszuk, Jan Tuszyński oraz Waldemar Załęcki. Ojcami chrzestnymi zgodnie z obowiązującym wówczas prawem zostały: Akademicki Związek Sportowy, Ludowe Zespoły Sportowe i Start – zrzeszenie sportowe pracowników rzemiosła i spółdzielczości pracy. Warto o tym pamiętać.

Jubileusz 30-lecia istnienia obchodziła w tym roku także **Salezjańska Organizacja Sportowa** – związek stowarzyszeń sportowych powstały 29 czerwca 1992 roku, prowadzący działalność wśród dzieci i młodzieży, w tym pochodzących z rodzin ubogich, niewydolnych wychowawczo i nierzadko dewiacyjnych.

Tyle samo co SALOS RP działa **Towarzystwo Miłośników Gier Umysłowych**. To dzięki zaangażowaniu jego działaczy w dobie interaktywnych gier komputerowych oraz nieustannie postępującego świata udaje się zachować pamięć o grach planszowych, czy niezwykle rozwijającej grze w szachy.

Rok 2022 przyniósł też smutną wiadomość. Nie ma już między nami dotychczasowej redaktor naczelnej naszego biuletynu **Elżbiety Jaworskiej**. Ile sił, życzliwości, umiłowania sportu i turystyki, zwłaszcza tej kajakowej, było w tej drobnej postaci, emanującej ciepłem, radością i serdecznością.

Rzucam hasło, aby jedna z naszych największych imprez była Memoriałem Jej Imienia. Czekam na propozycje uczczenia tej charyzmatycznej osoby.

Przy okazji chciałbym Państwu życzyć w 2023 wszystkiego najlepszego, pomyślności, ciekawych pomysłów, a przede wszystkim zdrowia. Niech się spełnią Wasze rodzinne, zawodowe i sportowe marzenia.

Jerzy Jakobsche
Redaktor naczelny biuletynu
Sport dla wszystkich

TEMAT NUMERU

- 5 XXVIII Sportowy Turniej Miast i Gmin
- 8 Sport powszechny – prosto z resortu sportu i turystyki

Z ŻYCIA FEDERACJI

- 12 Działalność TKKF w 2022 roku
- 14 65 lat działalności pod flagą TKKF
- 16 Obchody 65. lecia TKKF w Sierakowie
- 18 Pokolenia młodzieży – ta sama idea Księdza Bosko 1992–2022
- 23 Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan
- 26 Dokonania Szkolnego Związku Sportowego w 2022 roku
- 28 30 lat Towarzystwa Miłośników Gier Umysłowych
- 30 Sukcesy międzynarodowe polskich warcabistów
- 31 PTTK ma się czym pochwalić
- 34 Ringo nadal na fali
- 36 Sport, rekreacja i turystyka ciągle popularne wśród energetyków
- 38 Niezapomniane splywy kajakowe Wieprz 2022
- 39 Splyw kajakowy – Dopyływ Pilicy
- 40 Rowerem przez Przemęcki Park Krajobrazowy

- 41 Rekordy świata Barbary Bieganowskiej-Zając i Karoliny Kucharczyk ozdoba II Letnich Igrzysk Europejskich Virtus

SPORT OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- 42 Pierwsze takie mistrzostwa. Reprezentacja Polski AMP Futbol tym razem na tarczy – „Wrócimy silniejsi !”
- 44 Igrzyska olimpijskie w Montrealu – dawnych wspomnień czar

Z KRAJU I ZE ŚWIATA INFORMACJE

- 45 Informacje

WITRYNA KSIĘGARSKA

- 48 Recenzje księgarskich nowości

PROSTO Z MINISTERSTWA SPORTU I TURYSTYKI

- 49 Niezbędne numery telefoniczne
- 50 Członkowie zwyczajni KFSdW

XXVIII Sportowy Turniej Miast i Gmin

Rozegrany w ramach
XIV Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich

Od ponad dwudziestu lat Krajowa Federacja Sportu dla Wszystkich organizuje ogólnopolskie edycje Sportowego Turnieju Miast i Gmin. W tym roku, tak jak w dwóch ubiegłych latach, wiosenny termin przeprowadzenia imprezy został przesunięty na wrzesień. Ma to związek ze stanem zagrożenia epidemiologicznego COVID-19 w Polsce.

XXVIII Sportowy Turniej Miast i Gmin 2022 został rozegrany przy finansowym wsparciu **Ministerstwa Sportu i Turystyki** w ramach XIV Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich w dniach **13–19 września br.**

Do rywalizacji w tegorocznej edycji Turnieju Miast i Gmin zgłosiły się 194 gminy, z których sklasyfikowano 180. W sumie zorganizowano prawie 5 tysięcy imprez – rajdy piesze i rowerowe, mecze, gry terenowe, turnieje i zabawy sportowe. W zmaganiach w całym kraju jednocześnie wzięło udział ponad 240 tysięcy uczestników.

Tradycyjnie już odbyła się próba wytrzymałościowa, polegająca na dwunastominutowym, nieprzerwanym biegu – tzw. Bieg Coopera. Wystartowało ponad 7,5 tysiąca uczestników w różnym wieku.

Na stronie internetowej (www.federacja.com.pl) znajdują się szczegółowe wyniki XXVII Sportowego Turnieju Miast i Gmin.

Laureaci XXVIII Sportowego Turnieju Miast i Gmin 2022:

Grupa I (do 5 tys. mieszkańców)

1. Dziwnów (zachodniopomorskie)
2. Sadowie (świętokrzyskie)
3. Karnice (zachodniopomorskie)

Grupa II (od 5 tys. do 7,5 tys. mieszkańców)

1. Lubiewo (kujawsko-pomorskie)
2. Mirosławiec (zachodniopomorskie)
3. Ornontowice (śląskie)

Grupa III (od 7,5 tys. do 15 tys. mieszkańców)

1. Strawczyn (świętokrzyskie)
2. Kołobrzeg (zachodniopomorskie)
3. Psary (śląskie)

Grupa IV (od 15 tys. do 40 tys. mieszkańców)

1. Pyrzyce (zachodniopomorskie)
2. Świnoujście (zachodniopomorskie)
3. Płońsk (mazowieckie)

Grupa V (od 40 tys. do 100 tys. mieszkańców)

1. Kołobrzeg (zachodniopomorskie)
2. Ostrów Wielkopolski (wielkopolskie)
3. Skarżysko-Kamienna (świętokrzyskie)

Grupa VI (powyżej 100 tys. mieszkańców)

1. Częstochowa (śląskie)
2. Toruń (kujawsko-pomorskie)
3. Olsztyn (warmińsko-mazurskie)

KOLEJNOŚĆ WOJEWÓDZTW WG % UDZIAŁU GMIN W STMiG-2022

Poz.	Województwo	udział w STMiG 2022		Poz.	Województwo	udział w STMiG 2022	
		l. gmin	%			l. gmin	%
1	Zachodniopomorskie	56	49,56%	10	Opolskie	1	1,41%
2	Warmińsko-mazurskie	38	32,76%	11	Podkarpackie	2	1,25%
3	Świętokrzyskie	33	32,35%	12	Mazowieckie	1	0,32%
4	Pomorskie	17	13,82%		Lubelskie	0	0,00%
5	Śląskie	10	5,99%		Lubuskie	0	0,00%
6	Kujawsko-pomorskie	7	4,86%		Łódzkie	0	0,00%
7	Małopolskie	7	3,85%		Podlaskie	0	0,00%
8	Dolnośląskie	4	2,37%				
9	Wielkopolskie	4	1,77%				
						180	7,27%

WYDAWCA

Krajowa Federacja Sportu dla Wszystkich
01-934 Warszawa
ul. Księżycowa 1, II piętro lok. 2
tel. 505 512 152

<http://federacja.com.pl>
e-mail: federacja@post.pl

REDAKTOR NACZELNY

Jerzy Jakobsche

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Dariusz Abramuk
Cezary Domińczak
Krzysztof Schmidtke
Marek Troszczyński

REDAKCJA GRAFICZNA, DTP

Barbara Oliwiak

DRUK

Drukarnia OFRA Warszawa

Nakład 1900 egzemplarzy

Zdjęcia na okładce od góry:
Wielkopolanie pomagają Ukrainie,
Wojciech Szewczyk
– mistrz świata w bilardzie,
Gry i zabawy na festiwalu sportu szkolnego,
Mistrz olimpijski Zbigniew Bródka z Rodziną Salezjańską

ZESTAWIENIE LICZB SKLASYFIKOWANYCH MIAST I GMIN							
Województwo	Grupa 1	Grupa 2	Grupa 3	Grupa 4	Grupa 5	Grupa 6	Razem
Dolnośląskie	0	0	1	1	1	1	4
Kujawsko-pomorskie	0	1	2	3	0	1	7
Lubelskie	0	0	0	0	0	0	0
Lubuskie	0	0	0	0	0	0	0
Łódzkie	0	0	0	0	0	0	0
Małopolskie	0	1	1	5	0	0	7
Mazowieckie	0	0	0	1	0	0	1
Opolskie	0	0	1	0	0	0	1
Podkarpackie	0	0	1	1	0	0	2
Podlaskie	0	0	0	0	0	0	0
Pomorskie	6	3	4	4	0	0	17
Śląskie	1	1	1	2	1	4	10
Świętokrzyskie	9	5	13	4	1	1	33
Warmińsko-mazurskie	9	13	10	5	0	1	38
Wielkopolskie	0	1	1	0	1	1	4
Zachodniopomorskie	15	14	13	13	1	0	56
Łącznie w grupach	40	39	48	39	5	9	180

STMIG 2022 – ZESTAWIENIE LICZB UCZESTNIKÓW							
Województwo	Grupa 1	Grupa 2	Grupa 3	Grupa 4	Grupa 5	Grupa 6	Razem
Dolnośląskie			120	1 062	450	556	2 188
Kujawsko-pomorskie		2 506	789	6 219		13 187	22 701
Lubelskie							
Lubuskie							
Łódzkie							
Małopolskie		3 059	2 580	11 196			16 835
Mazowieckie				4 617			4 617
Opolskie			1 421				1 421
Podkarpackie			403	120			523
Podlaskie							
Pomorskie	1 092	138	994	1 065			3 289
Śląskie	452	1 308	4 106	589	491	7 471	14 417
Świętokrzyskie	5 952	5 353	15 786	2 673	2 386	2 516	34 666
Warmińsko-mazurskie	1 957	852	2 061	1 396		1 739	8 005
Wielkopolskie		150	659		2 927	3 974	7 710
Zachodniopomorskie	14 984	11 493	23 655	69 281	4 810		124 223
Łącznie w grupach	24 437	24 859	52 574	98 218	11 064	29 443	240 595

STMIG 2022 – ZESTAWIENIE LICZB ZORGANIZOWANYCH IMPREZ							
Województwo	Grupa 1	Grupa 2	Grupa 3	Grupa 4	Grupa 5	Grupa 6	Razem
Dolnośląskie			1	29	2	18	50
Kujawsko-pomorskie		125	43	194		83	445
Lubelskie							
Lubuskie							
Łódzkie							
Małopolskie		42	74	264			380
Mazowieckie				112			112
Opolskie			49				49
Podkarpackie			22	3			25
Podlaskie							
Pomorskie	63	3	40	45			151
Śląskie	12	50	139	22	14	119	356
Świętokrzyskie	278	111	501	70	39	74	1 073
Warmińsko-mazurskie	61	39	30	37		20	187
Wielkopolskie		3	6		47	56	112
Zachodniopomorskie	370	373	303	846	112		2 004
Łącznie w grupach	784	746	1 208	1 622	214	370	4 944

STMIG 2022 – ZESTAWIENIE LICZB UCZESTNIKÓW TESTU COOPERA														
Województwo	I.gmin	I.uczest.	I.gmin	I.uczest.	I.gmin	I.uczest.	I.gmin	I.uczest.	I.gmin	I.uczest.	I.gmin	I.uczest.	I.gmin	I.uczest.
Dolnośląskie							1	20			1	79	2	99
Kujawsko-pomorskie			1	212			3	426			1	62	5	700
Lubelskie														
Lubuskie														
Łódzkie														
Małopolskie			1	188	1	78	5	491					7	757
Mazowieckie							1	105					1	105
Opolskie					1	55							1	55
Podkarpackie					1	38							1	38
Podlaskie														
Pomorskie	2	21			1	34							3	55
Śląskie			1	180	1	178			1	60	3	794	6	1 212
Świętokrzyskie	4	179	1	100	4	452	1	17	1	26			11	774
Warmińsko-mazurskie	1	30	3	133	1	13	1	116			1	274	7	566
Wielkopolskie					1	88			1	410	1	40	3	538
Zachodniopomorskie	8	998	4	267	2	244	5	946	1	159			20	2 614
Łącznie w grupach	15	1 228	11	1 080	13	1 180	17	2 121	4	655	7	1 249	67	7 513
	Grupa 1		Grupa 2		Grupa 3		Grupa 4		Grupa 5		Grupa 6		Razem	

■ TEKST: REDAKCJA BIULETYNU „SPORT DLA WSZYSTKICH”
ZDJĘCIA: ARCHIWUM ORGANIZATORÓW

Sport powszechny

– prosto z resortu sportu i turystyki

Sport to jedno z najlepszych rozwiązań, które powinno być wykorzystywane do zapobiegania negatywnym zjawiskom wśród młodzieży. Dotyczy to deficytu ruchowego, nadwagi i otyłości, wad postawy determinujących poważne konsekwencje zdrowotne. Pasja do sportu jest w stanie uchronić także przed wieloma uzależnieniami (substancje odurzające, alkohol, uzależnienia behawioralne), które są bezpośrednimi zagrożeniami dla stabilności wychowania społecznego dzieci i młodzieży. Dlatego też systematycznie poszerzamy systemową ofertę aktywizacyjną poprzez szeroką paletę możliwości organizacyjno-finansowych. Wzmacniamy filary edukacyjne oparte o rodzinę oraz budujemy sportowe środowisko pozaszkolne.

Istotą naszych działań jest tworzenie warunków do uprawiania aktywności fizycznej skierowanej do szerokiego spektrum odbiorców. Priorytetowo traktowane są zadania adresowane do dzieci i młodzieży szkolnej. Z tego też względu stale rosną nakłady na sport powszechny, który jest fundamentem „piramidy sportowej” i powinien być podstawą procesu kształtowania zdrowego społeczeństwa.

Resortową ofertę sportowo-rekreacyjną kierujemy do wszystkich, bez względu

na status społeczny, poziom sprawności fizycznej, płeć, miejsce zamieszkania, wiek czy stan zdrowia, a jej zakres i natężenie określany jest na podstawie zapotrzebowania społecznego:

- docieramy do miejsc, które przez lata były zaniedbane strukturalnie;
- finansujemy programy poprzez współpracę z samorządami różnych szczebli, ale przede wszystkim stawiamy na kooperację z organizacjami pozarządowymi: polskimi związkami sportowymi, klubami sportowymi, fundacjami i stowarzyszeniami działającymi w obszarze sportu;
- wspieramy finansowo rozwój sportu na najniższym poziomie – systemowo wspieramy praktycznie każdy mały i średni klub prowadzący zajęcia z dziećmi i młodzieżą;
- współpracujemy z wybranymi sportowcami, którzy promują aktywność fizyczną w społeczeństwie.

Polski sport, zarówno amatorski jak i wyczynowy, zasługuje na swoje odrębne ministerstwo, które będzie wsłuchiwać się w głosy środowiska sportowego, mając na uwadze misję, której celem jest zdrowe i aktywne polskie społeczeństwo. Projekt na 2023 rok zakłada wzrost naszego budżetu do rekordowej kwoty 3,5 mld zł.

Kamil Bortniczuk

Pozwoli nam to zwiększyć nakłady na wszystkie kluczowe obszary działalności – sport powszechny, wyczynowy, rozwój infrastruktury sportowej i turystykę. W tym roku budżet resortu przeznaczony na działania w obszarze sportu powszechnego wyniósł 414 mln zł. W 2023 roku kwota ta ulegnie zwiększeniu do pół miliarda złotych! Łącznie na wszystkie działania ukierunkowane na aktywizację społeczeństwa polskiego przeznaczaliśmy w latach 2015–2021 blisko 1,5 mld zł, przyznając ponad 30 tys. dotacji.

Najważniejsze działania i projekty z obszaru sportu powszechnego w 2022 roku

■ W obszarze sportu powszechnego zwiększamy wsparcie dla naszych flagowych programów aktywizacyjnych,

które angażują każdego – dzieci i młodzieży, dorosłych, seniorów. **Łącznie to blisko 4 mln osób** bezpośrednio

objętych wszystkimi działaniami programowymi realizowanymi przez Ministerstwo Sportu i Turystyki.

Wsparcie udzielane jest poprzez dotacje na realizację zadań publicznych przekazywane w ramach ogłaszanych konkursów i naborów.

- Seniorzy
- Osoby z niepełnosprawnościami
- Osoby zamieszkujące obszary wiejskie
- Polonia

■ **Budżet resortu** przeznaczony na działania w obszarze sportu powszechnego wyniósł w 2022 roku 414 mln zł. W 2023 roku na upowszechnianie sportu w społeczeństwie zaplanowano budżet w wysokości 504 mln zł, co stanowi wzrost nakładów o blisko 430% w stosunku do roku 2015 (117,5 mln zł). **Nakłady na sport dzieci i młodzieży wzrosną blisko pięciokrotnie.**

■ Łącznie na wszystkie działania ukierunkowane na aktywizację społeczeństwa polskiego przeznaczaliśmy w latach 2015–2021 blisko 1,5 mld zł, przyznając ponad 30 tysięcy dotacji.

Nakłady na sport powszechny:

2015	117 534 005,00 zł
2016	129 389 907,93 zł
2017	180 584 887,43 zł
2018	223 215 042,76 zł
2019	226 657 860,13 zł
2020	248 696 020,76 zł
2021	292 583 670,02 zł
2022	414 000 000,00 zł
2023	504 000 000,00 zł (projekt)

Docelowe grupy wsparcia w obszarze działań sportu powszechnego:

- Dzieci i młodzież
- Dorosli

■ Minister Kamil Bortniczuk zwiększył w tym roku budżet rządowego **Programu Klub** do rekordowego poziomu 69,1 mln zł, co pozwoliło objąć wsparciem finansowym ponad 5,7 małych i średnich klubów sportowych z całej Polski. Dzięki zwiększeniu środków, w odróżnieniu od lat poprzednich, dofinansowanie otrzymały wszystkie kluby pozytywnie zweryfikowane przez operatora programu – razem 5776 małych i średnich klubów sportowych. Po raz pierwszy w historii wyłoniliśmy operatora programu, którym zostało Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe. Operator rekrutował kluby sportowe do wsparcia. Została również ogłoszona nowa edycja Programu Klub na rok 2023, w której wyłoniony zostanie operator na lata 2023–2025. Środki do rozdysponowania w roku 2023 będą rekordowe i wyniosą aż 75 mln zł.

■ Wśród innych wyróżniających się programów skierowanych na upowszechnianie sportu należy wymienić np. **Szkolny Klub Sportowy** (300 tys. dzieci korzystających z programu), **Sportowe Wakacje+** (ponad 1 mln odbiorców, w tym blisko 20 tys. uczestników obozów sportowych), **Program Certyfikacji Szkółek Piłkarskich**

(70 tys. dzieci i młodzieży objętych programem), **Program Sport na Wszystkich** (60,4 mln zł w budżecie).

■ W 2022 r. Ministerstwo uruchomiło nowy „**Program Upowszechniania Strzelectwa**”, który jest realizowany w formule kursu strzeleckiego skierowanego zarówno do młodzieży, jak i osób dorosłych. To odpowiedź na zapotrzebowanie społeczne związane z obecną sytuacją geopolityczną w Europie. Program jest realizowany w ramach pilotażu na terenie 16 województw (z budżetem ponad 5 mln zł), a planowana liczba uczestników to prawie 7,5 tys. osób.

■ Ministerstwo Sportu i Turystyki wprowadza nowy program **Sportowe Talenty** realizowany we współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki. Jego celem jest odkrywanie najbardziej utalentowanych sportowo uczniów wszystkich polskich szkół. Od roku szkolnego 2022/2023 r. program jest pilotażowo prowadzony przez nauczycieli w-f szkół województw opolskiego oraz lubelskiego z perspektywą jego rozszerzenia w roku szkolnym 2023/2024 na wszystkie województwa. Fundamentem programu jest innowacyjna platforma internetowa udostępniona nauczycielom w celu wprowadzania i monitorowania wyników testów sprawnościowych przeprowadzanych podczas lekcji w-f.

Sport osób z niepełnosprawnością

Jednym z priorytetów Ministerstwa Sportu i Turystyki jest sukcesywne zwiększanie nakładów na sport powszechny, w tym oczywiście sport osób z niepełnosprawnościami. Chcemy, aby osoby z niepełnosprawnościami miały jak największy dostęp do oferty zajęć, obozów, imprez sportowych i innych form reha-

bilitacji ruchowej. Aktywność fizyczna nie tylko korzystnie wpływa na zdrowie, pozwala także na integrację społeczną. Sportowe pasje pozwalają osobom z niepełnosprawnościami na wzmacnianie formy fizycznej, współzawodnictwo, mierzenie się z własnymi słabościami i barierami, a także nawiązywanie no-

wych przyjaźni. To elementy niezwykle dla nas cenne, dlatego też w nadchodzącym roku na realizację zadań w ramach Programu Upowszechniania Sportu Osób Niepełnosprawnych przeznaczaliśmy rekordową kwotę 30 mln zł. To blisko 10 mln więcej niż przed rokiem i o ponad 100 procent więcej niż w roku 2015.

Programy MSiT z obszaru sportu powszechnego w 2022 r.

Program Klub

Program wsparcia lokalnych środowisk sportowych

- wsparcie dla małych i średnich klubów sportowych
- sześć lat funkcjonowania programu
- tysiące klubów z dofinansowaniem MSiT

Budżet w 2022 roku: 69,1 mln zł.

- odpowiedź na zapotrzebowanie społeczne związane z sytuacją geopolityczną w Europie
- program realizowany w ramach pilotażu na terenie 16 województw, a planowana liczba uczestników to prawie 7,5 tys. osób. Budżet w 2022 roku na program upowszechniania strzelectwa: 5 mln zł.

Szkolny Klub Sportowy

Program wsparcia zajęć sportowych w szkołach

- bezpłatne, pozalekcyjne, interdyscyplinarne zajęcia sportowe
- pięć lat funkcjonowania programu
- co roku ponad 300 tys. dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach

Budżet w 2022 roku: 57,6 mln zł.

Program Sport dla Wszystkich – 60,4 mln zł

Polega na dofinansowaniu projektów, które promują prozdrowotne, społeczne i edukacyjne wartości sportu w różnych grupach społecznych i środowiskowych. Formuła programu jest bardzo szeroka – umożliwia wsparcie zarówno najmniejszych imprez o charakterze lokalnym, jak i dużych, systemowych projektów realizowanych z myślą o danych społecznościach.

Budżet w 2022 roku: 60,4 mln zł.

Sportowe Wakacje+

Program wsparcia przedsięwzięć sportowych

- dofinansowanie obozów, zajęć, imprez sportowych
- wspieranie aktywnego wypoczynku dzieci i młodzieży
- ponad milion uczestników w ciągu trzech lat funkcjonowania programu

Budżet w 2022 roku: 50 mln zł.

Program Sport Akademicki

Realizowany w ramach rozwijania sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży. Zadanie polega na wspieraniu różnorodnych form aktywności sportowej młodzieży akademickiej.

Budżet w 2022 roku: 10 mln zł.

Certyfikacja Szkółek Piłkarskich

Program wsparcia sieci szkółek piłkarskich funkcjonujących w ramach jednolitego systemu szkolenia

- bezpieczeństwo dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach piłkarskich
- ponad trzysta szkółek certyfikowanych w ciągu jednego roku
- kilkadziesiąt tysięcy młodych piłkarzy objętych certyfikowanym szkoleniem

Budżet w 2022 roku: 50 mln zł.

Program Upowszechniania Sportu Osób Niepełnosprawnych

Jego głównym celem jest tworzenie optymalnych warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym zwiększanie uczestnictwa w różnych formach aktywności sportowej, włączenie w główne nurty życia społecznego oraz wyrównanie szans w dostępie do przestrzeni publicznej w obszarze sportu.

Budżet w 2022 roku: 20,6 mln zł.

Sport Wszystkich Dzieci

Program wsparcia udziału dzieci i młodzieży w podstawowych obszarach kultury fizycznej

- dofinansowanie szkół, klubów i organizacji sportowych
- program adresowany przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych
- promocja kultury fizycznej wśród najmłodszych

Budżet w 2022 roku: 66,6 mln zł.

Zajęcia sportowe dla uczniów

W tym upowszechnianie sportów zimowych, zajęcia z elementami gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej, projekt powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”. Każdego roku ponad 100 tys. dzieci i młodzieży uczestniczy w systematycznych, bezpłatnych zajęciach sportowych.

Budżet w 2022 roku: 25,9 mln zł.

Upowszechnianie Strzelectwa

Pilotażowy program upowszechniania szkoleń strzeleckich

- realizowany w formule kursu strzeleckiego skierowanego zarówno do młodzieży, jak i osób dorosłych

Program Kibice Razem

celem strategicznym programu jest poprawa organizacji i poziomu bezpieczeństwa imprez sportowych poprzez kontynuowanie dialogu i współpracy z kibicami, systematyczne udzielanie wsparcia dla pozytywnych inicjatyw kibiców, pomaganie w rozwoju i profesjonalizacji stowarzyszeń kibiców oraz budowie elit środowiskowych.

Środki w 2022 roku: 2,5 mln zł

Nowy projekt Ministerstwa Sportu i Turystyki współorganizowany z MEiN – SPORTOWE TALENTY

Program Sportowe Talenty to pilotażowa edycja projektu edukacyjno-sportowego zainicjowanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki i realizowanego we współpracy w Ministerstwem Edukacji i Nauki.

- Od roku szkolnego 2022/2023 r. program prowadzony przez nauczycieli w-f szkół województw opolskiego oraz lubelskiego z perspektywą jego rozszerzenia w roku szkolnym 2023/2024 na wszystkie województwa.
- Jego celem jest odkrywanie najbardziej utalentowanych sportowo uczniów wszystkich polskich szkół.
- Fundamentem programu jest narzędzie SportoweTalenty.pl. udostępnione nauczycielom w celu wprowadzania i monitorowania wyników testów sprawnościowych podczas lekcji w-f. Zanonimizowane wyniki zostaną z czasem udostępnione klubom sportowym, które za pośrednictwem szkoły będą mogły kontaktować się z rodzicami, aby zaproponować im dalszy sportowy rozwój ich dziecka.
- **Sportowe Talenty** to program wykorzystujący najlepsze doświadczenia Narodowej Bazy Talentów i innych platform wspierających nauczycieli WF, jakie powstały w czasie pandemii i przed nią.
- Na etapie dobrowolnego pilotażu, chcemy przede wszystkim dać nauczycielom **narzędzie do wprowadzania usystematyzowanych** danych o sprawności fizycznej uczniów.
- Program zakłada wykonanie **czterech podstawowych testów sprawnościowych** określonych przez metodyków badających podstawowe – poza wzrostem i wagą – wskaźniki: skoczność, szybkość, wytrzymałość i siłę. Testy znajdują się w podstawie programowej, więc nauczyciele będą zobowiązani do tego, żeby raz w semestrze je przeprowadzić.
- Oprócz tego na stworzonej przez Ministerstwo Sportu i Turystyki platformie znajdują się też inne uzupełniające testy sprawnościowe, z których nauczyciel będzie mógł skorzystać i wprowadzić wyniki do systemu.
- Program będzie miał **wymiar prozdrowotny**. Wiemy dobrze, że ruch, dobra kondycja fizyczna sprzyjają naszemu zdrowiu. Dzięki programowi **po raz pierwszy w historii** będziemy mogli uzyskać kompleksową diagnozę kondycji fizycznej dzieci i młodzieży, a dzięki temu będziemy mogli **właściwie i szybko reagować** na wszelkie niepokojące zjawiska.
- W Programie widzimy też przestrzeń dla elementów **rywalizacji**, której celem jest przede wszystkim **poprawa własnej sprawności fizycznej przez ucznia**. Dzieci i młodzież będą mogły śledzić swoje wyniki, porównać się do innych anonimowych wyników w poszczególnych konkurencjach i omówić je z nauczycielem.
- Zależy nam, żeby **dać szansę rozwojowi młodzieży uzdolnionej sportowo**. Dlatego docelowo beneficjentami programu, oprócz utalentowanych uczniów, będą **kluby, związki i organizacje sportowe**. Program dobrze prowadzony przez nauczycieli będzie zapleczem danych dla klubów sportowych, które każdemu utalentowanemu uczniowi w Polsce na możliwie **wczesnym etapie** będą mogły zaoferować wsparcie w projektowaniu jego optymalnej ścieżki kariery sportowej.
- Warto podkreślić, że program nie zakłada przekazywania danych osobowych. Wyniki testów będą **anonimizowane** już na etapie wprowadzania ich przez nauczyciela. Na ich podstawie klub będzie mógł poprosić szkołę o kontakt z rodzicami konkretnego ucznia i przekazanie informacji o możliwości współpracy. W przyjętej metodyce widzę wiele szans, choćby dla służby zdrowia. Dzięki budowanej bazie będziemy widzieli nie tylko to, jak się konkretne dziecko rozwija pod względem sprawności, ale i trendy pokoleniowe – jak wypadną czwartoklasiści w skali kraju, województwa i powiatu teraz, a jak za 10 lat.
- Chcemy, żeby jeszcze w tym roku szkolnym program ruszył **pilotażowo w dwóch województwach**: lubelskim i opolskim, po to, żebyśmy mogli go przetestować i udoskonalić.
- W przyszłym roku szkolnym chcemy wprowadzić możliwość udziału w programie szkół w całej Polsce. W czasie pilotażu udział w Programie dla szkół jest dobrowolny. Placówki będą otrzymywały certyfikaty udziału w Programie. Zależy nam także na śledzeniu funkcjonowania programu i wskazywania szkół, które biorą w nim udział. Nie przewidujemy na tym etapie pomiaru wzrostu i masy ciała, choć są to na pewno ważne informacje dla oceny wyników.

Działalność

Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej w 2022 roku

Zniesione obostrzenia związane z epidemią COVID-19 pozwoliły na powrót do poprzedniej działalności. Staraliśmy się w pełni realizować nasze cele statutowe, a więc przede wszystkim upowszechnić sport. Cele te realizowaliśmy poprzez organizowanie na terenie całego kraju zawodów, imprez sportowych, rekreacyjnych, turystycznych i krajoznawczych, zlotów, festynów, turniejów, lig, spartakiad, konkursów, rajdów, spływów i innych imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym.

Zadania Ministerstwa Sportu i Turystyki zrealizowane w 2022 roku:

1. W zakresie upowszechniania sportów zimowych „Sportowe zajęcia zimowe dla dzieci i młodzieży” w województwie: łódzkim i mazowieckim.
2. Sportowe zajęcia z elementami gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej pn. „Sport leczy i zapobiega wadom postawy”: Warszawa, Chełm, Szczytna, Wałbrzych, Siedlęcin, Jeżów Sudecki i Poznań.
3. Nordic Walking, pływanie i taniec formą terapii i aktywności fizycznej dla seniorów. **Nordic Walking Sportem dla seniora.** Nie wymaga on zbyt dużego obciążania organizmu. Aktywność fizyczna, szczególnie na świeżym powietrzu, poprawia krążenie, działanie układu oddechowego, kondycję

fizyczną i ogólne zdrowie. Nie inaczej jest z tym sportem dla seniora. W przeciwieństwie do zwykłego marszu w nordic walking zaangażowane są także mięśnie górnej części ciała. **Nauka pływania pn. „Aktywny Senior”.** Pływanie zaliczane jest do najzdrowszych i najbardziej wszechstronnych ćwiczeń fizycznych, ma same zalety, a mianowicie, pływając hartujemy i uodporniamy organizm na przeziębienia, wzmacniamy mięśnie i stawy, doskonalimy układ krążenia i oddychania, kształtujemy prawidłową postawę. Aktywność ruchowa w wodzie ma duże znaczenie relaksujące i zdrowotne. W wodzie ruch wykonuje się dużo łatwiej i dlatego osoby 50+, które często mają ograniczoną ruchomość kończyn mogą usprawnić swoje narządy ruchu. Miejsca: dolnośląskie, mazowieckie, kujawsko-pomorskie, lubelskie, małopolskie, śląskie, świętokrzyskie i wielkopolskie.

4. W ramach obchodów 65-lecia TKKF, w dniach 16–19 czerwca 2022, w Sierakowie odbył się V Ogólnopolski Festiwal Sportu dla Wszystkich „Aktywni dla Niepodległej”. Uczestniczyło ponad 500 osób – członków TKKF z całego kraju.

5. W Soczewce w dniu 3 września 2022 odbyła się „Mazowiecka Sportowa Senioriada 2022 Aktywnie – Zdrowo – Sportowo” – uczestniczyło ponad 500 osób. 17 września 2022 r. w Mrozach odbyła się V Mazowiecka Sportowa Senioriada, w której uczestniczyło ponad 800 osób. Udział w piknikach sportowych wzięli mieszkańcy województwa mazowieckiego: kobiety i mężczyźni 55+. W imprezach brały udział zarówno osoby indywidualne, jak również grupy zorganizowane, które dojeżdżały z ościennych powiatów autokarami. Średnia wieku uczestników wyniosła ponad 60 lat.

6. W dniach 1–2 października 2022 r. TKKF było organizatorem imprezy pn. „Światowy Dzień Marszu TAFISA 2022”. Imprezy zostały zorganizowane w woj. dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, małopolskim, mazowieckim, śląskim, wielkopolskim, łódzkim i świętokrzyskim. Uczestnicy przeszli po wyznaczonych trasach, a wszystkie wydarzenia zakończyły się festynami sportowo-rekreacyjnymi. W marszach tych uczestniczyły całe rodziny – dzieci, młodzież, osoby dorosłe, a także seniorzy.

W okresie wakacji, korzystając ze środków fundacji LOTTO im. Haliny Konopackiej, odbyły się obozy sportowe dla dzieci i młodzieży.

Od wielu lat TKKF prowadzi Ośrodki Terapii Ruchowej, oferując seniorom zajęcia, które wspomagają ich sprawność fizyczną. Z powodzeniem przekonujemy seniorów do aktywności ruchowej. Przygotowaliśmy zajęcia dostosowane do wieku i możliwości osób 60+. Organizujemy różnego rodzaju zajęcia usprawniające w sali gimnastycznej, czyli zajęcia fitness w nieco lżejszej formie. Zainteresowaniem cieszą się zajęcia usprawniające na pływalniach. Aqua fitness to bardzo ciekawa forma aktywności, która poprawia kondycję i sprawność fizyczną dzięki gimnastyce w wodzie. Inną ofertą, którą szczególnie lubią seniorzy jest Nordic Walking – bardzo popularna i atrakcyjna forma rekreacji ruchowej na świeżym powietrzu.

Zajęcia rekreacyjno-ruchowe „Rytm, muzyka, taniec” to zajęcia przeznaczone dla osób, które mają poczucie rytmu, lubią poruszać się przy muzyce oraz chcą nauczyć się podstawowych kroków tanecznych. Muzyka pozwala odreagować napięcia, a jednocześnie jest gimnastyką ciała poprawiającą kondycję i samopoczucie.

Podjęliśmy walkę z coraz częściej występującymi tzw. chorobami cywilizacyjnymi, jak nerwica, nadciśnienie tętnicze, schorzenia narządów ruchu i inne spowodowane przez niezdrowy, głównie siedzący tryb życia. Dzięki takim spotkaniom zmniejsza się stres, napięcia na tle nerwowym, lęk. Ćwiczenia dają zauważalną poprawę stanu zdrowia, podnoszą samoocenę i przyczyniają się do utraty zbędnych kilogramów.

PREZES
ZARZĄDU GŁÓWNEGO
TOWARZYSTWA KRZEWIENIA
KULTURY FIZYCZNEJ
■ JACEK BĄCZKOWSKI

KURIER TKKF

Biuletyn Informacyjny Zarządu Głównego TKKF
Nr 1/2022 r. Wydanie jubileuszowe – specjalne

65 lat działalności

pod flagą TKKF

Podnoszenie ciężarka, jedna z popularnych dyscyplin spartakiadowych

Spływ Kajakowy Trzech Zapór Rzeką Solą - Żywiec-Oświęcim 15-16 sierpnia 1970

Każdy jubileusz kieruje umysł do wspomnienia momentów, które przeminęły. Również nasze Stowarzyszenie ma swą własną historię, którą trzeba zachować. Ludzie, którzy ją współtworzyli, mają swoje wspomnienia – te już udokumentowane i te, co nie doczekały się jeszcze zapisu, więc warto je przywołać. Również ich życiorysy, działalność i osiągnięcia, warte są opublikowania.

To wszystko, o czym dziś wspominamy, zdarzyło się naprawdę. Jest to Legenda naszych czasów i mijającej epoki, która w tej samej formie już nigdy nie powróci.

Pisano ją zapałem, spontanicznością, przywiązaniem do naszych narodowych cech i tradycji.

Tworzono ją od dawna, w małych miasteczkach i większych miastach, ogniskach TKKF, wiejskich świetlicach, klubach sportowych i wszędzie tam, gdzie pojawiali się ludzie.

Co w naszych współczesnych czasach znaczy termin **kultura fizyczna i rekreacja fizyczna**? Według jednej z teorii to wyraz określonej postawy wobec własnego ciała, świadoma i aktywna troska o swój rozwój, sprawność i zdrowie, to umiejętność organizowania i spędzania wolnego czasu z największym pożytkiem dla zdrowia fizycznego i psychicznego. Według innej teorii przez kulturę fizyczną należy rozumieć całokształt dorobku społecznego w dziedzinie pielęgnacji ciała, to jest całokształt systematycznie stosowanych środków natury: sprawnościowej, wychowawczej, higienicznej i rozrywkowej, wpływających na rozwój fizyczny ludzi, rozwój ich aparatu ruchowego i przystosowanie tegoż aparatu do wszechstronnych potrzeb osobowości ludzkiej w danych warunkach rozwoju życia społecznego.

Węższym pojęciem jest definicja rekreacji fizycznej, która określa wszelki ruch sportowo-campingowy, niezbyt męczący, uprawiany w czasie wolnym dla wypoczynku, rozrywki, rozwoju osobowości, bez nastawiania się na osiąganie maksymalnych wyników sportowych, a przynoszący odprężenie, radość i przyjemność. Celem rekreacji fizycznej jest więc zaspokojenie potrzeby ruchu dla osiągnięcia wypływającego z niego zadowolenia. Jest jeszcze więcej teorii na ten temat, ale jedno jest pewne – nikt już nie kwestionuje znaczenia aktywności ruchowej dzieci i młodzieży oraz profilaktycznej i rekreacyjnej roli ruchu dla ludzi w wieku średnim i podeszłym. To zwłaszcza tutaj wielką rolę ma do spełnienia kultura fizyczna i rekreacja, prowadzona w sposób zorganizowany.

Kilkanaście lat od zakończenia działań II wojny światowej, to okres wielkiego, powojennego wyżu demograficznego. Po latach niewoli, wyrzeczeń i niedostatku ktoś wreszcie zrozumiał, że oprócz pracy społeczeństwu należy się coś więcej. Ktoś inny zwrócił uwagę, że sprawność fizyczna jest jedną z oznak dobrego zdrowia i samopoczucia, a wobec pokoleniowych zmian, jakie nastąpiły w kraju, poprzez

sport należy szukać nowych zasad współżycia i skutecznych form integracji środowiskowej. To tylko droga, ale w dobrym kierunku – reszty muszą dopełnić sami zainteresowani. Słowa te stały się mottem do rozpoczęcia działalności sportowo-rekreacyjnej w wyzwolonej spod okupacji niemieckiej Polsce.

Zbyt szybki przyrost ludności, zwłaszcza tej napływowej do miast, jej kulturowe zwyczaje, nawyki i poglądy, były przyczynkiem do licznych pokoleniowych sporów i konfliktów. Grupy świadomie myślących ludzi, działaczy i aktywistów sportowych chciały czymś zaimponować, pobudzić do większej aktywności fizycznej młodzież i dorosłych, uczących

się i pracujących oraz osoby starsze, w ramach specjalnych programów, np. „Jesień życia”. Z tak umotywowanych dążeń zrodził się pomysł stworzenia amatorskiego ruchu sportowego, promującego sport i rekreację.

O tym jak powstawało TKKF krąży różne, kontrowersyjne opinie, jednak decyzja o powołaniu Towarzystwa zapadła 17 lutego 1956 roku, w trakcie Krajowej Rady Aktywu Sportowego w Warszawie, gdzie dyskutowano m.in. o konieczności powołania organizacji sportu masowego. Rozpatrywano wtedy dwa wnioski: pierwszy, aby reaktywować TG „Sokół”, przygotowany przez Komitet Organizacyjny „Sokoła”, nawiązujący do przed-

wojennych tradycji, o patriotycznych ideach, i drugi – konkurencyjny wniosek dotyczący powołania Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej – przegłosowano ten drugi.

Decyzję o powołaniu TKKF poprzedziła, trwająca od jesieni 1955 roku, burzliwa dyskusja, zwłaszcza na łamach gazety „Sztandar Młodych”, o możliwościach i niedostatku uprawiania sportu dla wła-

snej przyjemności. Głos zabierali fachowcy i laicy, młodzi i starsi, mistrzowie świata i Europy oraz wychodzący na boisko tylko od czasu do czasu. Powołaniu TKKF przyświecał jeden wspólny cel i jedna zasada – działalność sportowo-rekreacyjna dla dobra wszystkich. Założycielami Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej były stowarzyszenia sportowe: AZS, LZS, START. Konferencja Założycieli zatwierdziła statut TKKF, ustaliła zasady powoływania instancji wojewódzkich i tworzenia ognisk terenowych oraz wybrała tymczasowy Zarząd Główny TKKF.

■ AUTOR: KAROL OLEKSY,
■ FOTO: WŁADYSŁAW ŁOPATKA

Sztandar Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego Sokół w Będzinie

Budynek Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Krakowie – pierwsza siedziba Zarządu Wojewódzkiego Krakowskiego TKKF.

KURIER TKKF

Biuletyn Informacyjny Zarządu Głównego TKKF
Nr 2/2022 r. Wyдание jubileuszowe – specjalne

Obchody 65-lecia TKKF w Sierakowie

Z okazji 65-lecia Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej w dniach 16–19 czerwca 2022 roku w Sierakowie Wielkopolskim odbyły się uroczyste obchody Jubileuszu.

Miasteczko leży nad Wartą, na pograniczu Kotliny Gorzowskiej i Pojezierza Poznańskiego, pomiędzy Jeziorami Lutuskim i Jaroszewskim na skraju Puszczy Noteckiej. Położone jest w atrakcyjnym turystycznie, wypoczynkowym rejonie zachodniej Polski, na skraju województwa wielkopolskiego. Posiada bogatą infrastrukturę i liczne ośrodki wypoczynkowe, w sąsiedztwie Sierakowskiego Centrum Sportowo-Szkoleniowego TKKF nad Jeziorem Jaroszewskim.

Pierwszy zapis informujący o istnieniu grodu przy brodzie Warty pochodzi

z roku 1251, gdzie miejscowość wymieniona jest jako Zirckow. Poznańskie akta grodzkie dostarczają informacji mówiących, że w roku 1392 miasto lokowane było na prawie niemieckim, a w roku 1397 miało już zamek sierakowski (obecnie muzeum).

Miasto było prywatną własnością rodziny Nałęczów, a ściślej gałęzi rodziny, która przyjęła nazwisko Sierakowskich. W roku 1416 Władysław Jagiełło odnowił przywilej lokacyjny Sierakowa

na prawach magdeburskich. Nieco ponad trzy dekady później właścicielem miasta został wojewoda poznański – Łukasz I Górka. Jego syn, Uriel Górka, wybudował w Sierakowie szpital

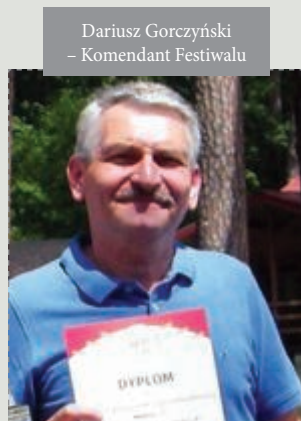
Zakole rzeki Warty u podnóża Zamku w Sierakowie

Kierunkowe tabliczki informacyjne na terenie Ośrodka w Sierakowie

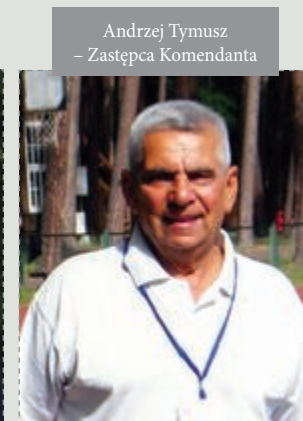
Muzeum Zamek Opalińskich

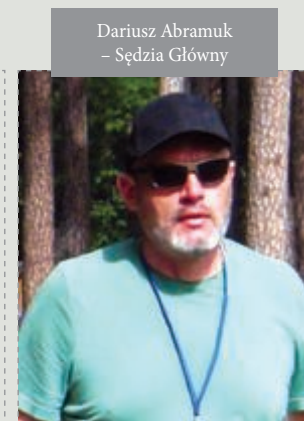
Dariusz Gorczyński
– Komendant Festiwalu

Karol Oleksy
– Zastępca Komendanta

Andrzej Tymusz
– Zastępca Komendanta

Dariusz Abramuk
– Sędzia Główny

i kościół pod wezwaniem św. Ducha. W pierwszej połowie XVI wieku w mieście pobierano cło od zagranicznych kupców przybywających do Królestwa Polskiego. Właścicielem miasta był Andrzej Górka (zm. w roku 1551). W roku 1591 rodzina Górków odsprzedała miasto wraz z czternastoma okolicznymi wsiami Piotrowi Opalińskiemu.

Okres, w którym wspomniana rodzina zarządzała miastem należał do najpomyślniejszych w jego historii, a dwór zaliczany był do najbardziej okazałych w Polsce. W roku 1649 Krzysztof Opaliński, wspólnie z bratem Łukaszem Opalińskim, powołał w mieście gimnazjum, którego program współtworzył Jan Ámos Komenský – nauczyciel braci czeskich.

7 czerwca 1658 roku do miasta przybył król Jan II Kazimierz Waza wraz z małżonką Ludwiką Marią Gonzagą, która wyjechała stąd do Berlina. Pierwszą dziedziczką miasta z rodu Opalińskich była Katarzyna – żona króla Stanisława Leszczyńskiego. Ich córka Maria, ostatnia właścicielka Sierakowa z rodu Opalińskich, była żoną króla Francji Ludwika XV, któremu w wianie wniosła Sieraków.

W latach 30. XX wieku Sieraków zaczął zyskiwać rangę popularnej miejscowości wczasowej, co trwa do dziś. To tutaj, w Sali Reprezentacyjnej Muzeum Zamku Opalińskich, w sobotę 18 czerwca 2022 roku odbyło się uroczyste spotkanie połączone z wręczeniem pamiątkowych medali „Za wybitne zasługi w rozwoju kultury fizycznej i rekreacji” zasłużonym działaczom z poszczególnych zarządów wojewódzkich TKKF. Był to jeden z punktów programu obchodów Jubileuszu 65-lecia Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej.

V Ogólnopolski Festiwal Sportu dla Wszystkich „Aktywni dla Niepodległej”.

W Centrum Sportowo-Szkoleniowym TKKF w ramach obchodów jubile-

uszu odbył się V Ogólnopolski Festiwal Sportu dla Wszystkich. W przepięknej scenarii Sierakowskiego Parku Krajobrazowego, przy pięknej słonecznej pogodzie, rozegrano szereg konkurencji i dyscyplin sportowych – zespołowych i indywidualnych, z udziałem ekip reprezentujących Zarządy Wojewódzkie, Ogniska i Kluby Rekreacyjno-Sportowe TKKF z różnych regionów Polski.

Celem imprezy było uczczenie 65 lat działalności TKKF, wychowanie patriotyczne poprzez sport, promocja wartości zdrowotnych aktywności ruchowej oraz integracja środowisk poprzez uczestnictwo w rywalizacji sportowo-rekreacyjnej. Organizatorem Festiwalu był Zarząd Główny Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej, a współorganizatorem Sierakowskie Centrum Sportowo-Szkoleniowe TKKF.

Do klasyfikacji generalnej województw liczone punkty zdobyte przez zawodników danego województwa w dziesięciu konkurencjach zespołowych i indywidualnych, takich jak: tenis stołowy, tenis ziemny, szachy, piłka nożna drużyn pięciosobowych, siatkówka, siatkówka plażowa, koszykówka uliczna, łucznictwo, badminton i bule.

Ponadto uczestnicy V Festiwalu mogli wziąć udział w siedmiu konkurencjach indywidualnych, nieobjętych punktacją generalną, takich jak: rzut

kaloszem, rzut lotką do tarczy osób dorosłych, rzut lotką do tarczy dzieci do lat 12, blaszki, bieg po „kopercie”, slalom hokejowy i test Copperra. Wszyscy chętni mogli też uczestniczyć w marszu Nordic Walking na trasie 5 km.

Nad organizacyjnym przebiegiem V Festiwalu Sportu dla Wszystkich czuwała Komenda Festiwalu w składzie:

- **Dariusz Gorczyński**
– Komendant Festiwalu ,
- **Karol Oleksy**
– Zastępca Komendanta ,
- **Andrzej Tymusz**
– Zastępca Komendanta
- **Dariusz Abramuk**
– Sędzia Główny

■ AUTOR: KAROL OLEKSY,
■ FOTO: WŁADYSŁAW ŁOPATKA

Pokolenia młodzieży

– ta sama idea Księdza Bosko
1992-2022

Pod znakiem Jubileuszu Trzydziestolecia SALOS RP

Rok 2022 był szczególny w historii Salezjańskiej Organizacji Sportowej Rzeczypospolitej Polskiej. Z jednej strony był to rok postpandemiczny, w trakcie którego nadrabiane były zaległości w stowarzyszeniach lokalnych i inspektorialnych na różnych odcinkach sportowo-wychowawczej pracy wśród dzieci i młodzieży, natomiast z drugiej był to rok jubileuszu 30-lecia Stowarzyszenia. Nieuchronnie związany z refleksją na temat przebytej drogi w służbie ludziom młodym, oczekującym zarówno dobroci, otwartego serca i pomocnej dłoni, jak i ciekawej propozycji sportowej, pełnej radości, czystego współzawodnictwa, pozytywnych emocji i dobrych interakcyjnych doświadczeń. Dostojeństwo jubileuszu organizacji powstałej 29 czerwca 1992 roku potęgowane było jubileuszami 100-lecia Sióstr Salezjanek w Polsce i 150-lecia Sióstr Salezjanek na świecie, których zasługi w dziele budowania lepszego świata według charyzmatu salezjańskiego, zwłaszcza w odniesieniu do najmłodszych pokoleń, trudno byłoby przecenić.

Podstawowym celem stowarzyszenia jest praca sportowo-wychowawcza z dziećmi i młodzieżą, w tym pochodzących z rodzin ubogich, niewydolnych wychowawczo oraz nierzadko dewiacyjnych. Realizuje program edukacyjno-sportowy w następujących dyscyplinach: koszykówka, koszykówka 3x3, piłka nożna, piłka nożna sześciopersonowa (futsal), piłka siatkowa, mini-siatkówka i tenis stołowy. Ale także w innych, w zależności od lokalnych potrzeb i infrastrukturalnych możliwości. Jest organizatorem obozów sportowo-wy-

chowawczych (w okresie letnim i zimowym) o różnych profilach programowych, zawodów, turniejów, rozgrywek i imprez sportowo-rekreacyjnych, a także **Ogólnopolskich Igrzysk Młodzieży Salezjańskiej**, Ogólnopolskich Igrzysk Młodzieży Salezjańskiej w fut-salu, Ogólnopolskich Rozgrywek Salezjańskich Animatorów Sportowych oraz Światowych Igrzysk Młodzieży Salezjańskiej, które organizowała 5 razy (3 razy w Warszawie i 2 razy w Krakowie). W każdym z nich uczestniczyło ponad 1500 sportowców reprezentujących ponad 20 krajów.

Św. Maria Dominika Mazzarello i św. Jan Bosko z rekwizytami SALOS RP
Źródło: Z archiwum autora.

Dzisiaj organizacja jest jednym z najaktywniejszych stowarzyszeń sportowych w Polsce. Posiada nowoczesną strukturę organizacyjną, dostosowaną do potrzeb dzieci i młodzieży program, który opiera się na uniwersalnym systemie wychowawczym św. Jana Bosko oraz humanistycznych fundamentach olimpizmu i edukacji olimpijskiej, u podstaw których tkwią takie wartości jak pokój, dobro, przyjaźń, prawda, sprawiedliwość, szacunek, godność, solidarność i fair play.

Priorytetowe miejsce wśród celów organizacji zajmuje działalność naukowa, sympozjalna i wydawnicza. Stowarzyszenie zorganizowało 36 sympozjów krajowych i międzynarodowych poświęconych humanistycznym i społecznym aspektom sportu, wydało 10 książek autorskich, 37 monografii wieloautorskich, 7 książek metodycznych, podręczników i albumów. Charakterystyczną cechą wymienionych wydawnictw jest perspektywa humanistyczna i społeczna, wielodyscyplinarność ujęcia zagadnień (z pozycji filozofii, teologii, socjologii, psychologii, historii, antropologii kulturowej, pedagogiki itp.), a także pluralizm metodologiczny i światopoglądowy.

SALOS RP sprawuje opiekę duszpasterską nad sportowcami naszego kraju. Księża-salezianie uczestniczą w najważniejszych wydarzeniach sportowych w Polsce i na świecie, w tym igrzyskach olimpijskich (letnich i zimowych) począwszy od igrzysk w Barcelonie w 1992 roku. Ksiądz Edward Pleń, krajowy duszpasterz sportowców, od

OIMS F w Elku – Najmłodzi piłkarze przybijają piątki po zakończonej rywalizacji
Źródło: Z archiwum organizatora.

OIMS F w Elku – Trofea dla zwycięzców
Źródło: Z archiwum organizatora.

kilku kadencji jest członkiem Zarządu Polskiego Komitetu Olimpijskiego i sprawuje opiekę duszpasterską nad polskimi reprezentantami podczas igrzysk olimpijskich.

W dniach 4–6 lutego 2022 r. odbyły się XXVI Ogólnopolskie Igrzyska Młodzieży Salezjańskiej w futsalu. Bezpośrednim organizatorem przedsięwzięcia był Uczniowski Klub Sportowy Salezjańskiej Organizacji Sportowej z siedzibą w Elku, na czele z jego prezesem ks. Marcinem Koncewiczem i ks. Wojciechem Szabrańskim.

Celem głównym igrzysk było stworzenie młodzieży salezjańskiej możliwości rywalizacji sportowej i budowania przez sport nowego świata, opartego na humanizmie i personalizmie, respektujących takie fundamentalne wartości jak: pokój, przyjaźń, prawda, dobro, sprawiedliwość, wolność, miłość, godność osoby, solidarność i *fair play*.

W dniach 25–28 czerwca 2022 r. odbyła się w Czerwińsku n. Wisłą impreza sportowo-formacyjna dla rodzin z okazji jubileuszu 30-lecia Salezjańskiej Organizacji Sportowej RP pn.

SALOS Family Camp. Wydarzenie zgromadziło ponad 600 uczestników z sześciu salezjańskich inspektorii w Polsce (siostr salezjank i salezjanów). Dużym zainteresowaniem cieszył się *fire show* w wykonaniu grupy **Jo Art Show**. Uczestnicy spotkania spotkali się również ze **Zbigniewem Bródką**, złotym i brązowym medalistą igrzysk olimpijskich w Soczi. W programie znalazły się biegi ulicami Czerwińska z okazji 30-lecia istnienia Salezjańskiej Organizacji Sportowej RP. Ks. Piotr Sosnowski, wikariusz inspektorii warszawskiej, poświęcił sztandar Salezjańskiej Organizacji Sportowej RP. Ponadto wręczono medale 30-lecia najbardziej zasłużonym członkom SALOS RP.

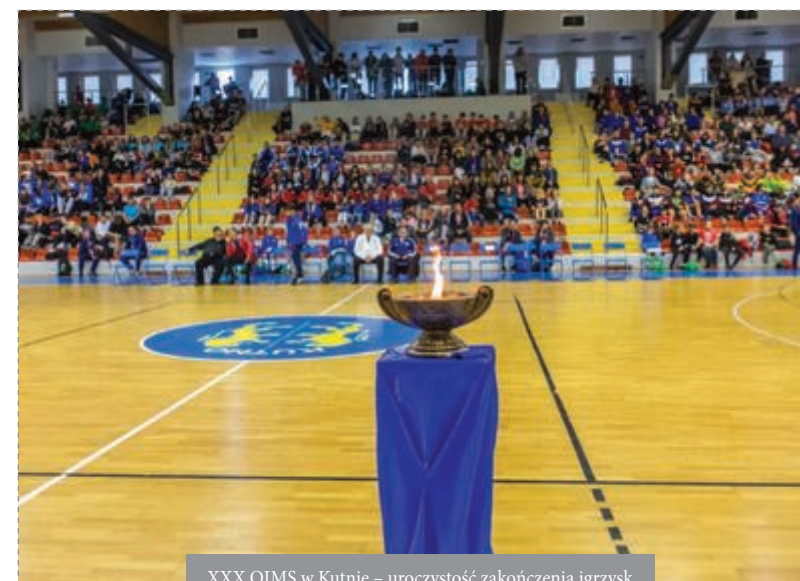
Warto dodać, że SALOS Family Camp to przedsięwzięcie, którego pomysłodawcą, twórcą i realizatorem jest wiceprezes SALOS RP, krajowy duszpasterz sportowców i członek Zarządu Polskiego Komitetu Olimpijskiego ks. Edward Pleń.

Popandemiczne perturbacje nie pozwoliły na organizację XXX Ogólnopolskich Igrzysk Młodzieży Salezjańskiej według wcześniej ustalonego programu i scenariusza. Zarząd SA-

LOS RP podjął decyzję o przeniesieniu organizacji igrzysk z Bydgoszczy do Kutna. Zatem ostatecznie igrzyska odbyły się w Kutnie w dniach 16–18 września 2022 roku, których organizatorem było Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej „Róża-Kutno” w Woźniakowie z ks. Henrykiem Chibowskim na czele.

W igrzyskach udział wzięło 800 salezjańskich sportowców (dziewcząt i chłopców) z całej Polski, z 24 stowarzyszeń lokalnych.

XXX OIMS w Kutnie – uroczystość zakończenia igrzysk
Źródło: Z archiwum organizatora.

XXX OIMS w Kutnie
– ks. Henryk Chibowski, organizator, wita uczestników igrzysk
Źródło: Z archiwum organizatora.

Salezjańscy sportowcy (dziewczęta i chłopcy) rywalizowali w czterech kategoriach wiekowych w następujących dyscyplinach: koszykówce, piłce nożnej, piłce siatkowej i tenisie stołowym. Każdy z uczestników otrzymał pamiątkowy medal oraz dyplom. Stowarzyszenia otrzymały puchary, które ufundował: w piłce nożnej prezes PZPN Cezary Kulesza, w koszykówce prezes PZKosz Radosław Piesiewicz, w piłce siatkowej prezes PZPS Sebastian Świdorski oraz tenisie stołowym SALOS RP.

Uczestnicy igrzysk wzięli udział w bogatym programie kulturalnym, na który składały się uroczystości otwarcia i zakończenia igrzysk, ale także zwiedzanie miasta Kutno i okolic. Punktem centralnym programu religijnego była okolicznościowa Msza święta w kościele parafialnym w Woźniakowie, której przewodniczył inspektor warszawski ks. dr. Tadeusz Jarecki.

W XXV Ogólnopolskich Rozgrywkach Salezjańskich Animatorów Sportowych w Marianówce wzięło udział ponad 120 salezjańskich animatorów sportowych ze stowarzyszeń lokalnych i inspektorialnych z całej Polski. Spo-

XXX OIMS w Kutnie – rywalizacja najmłodszych koszykarzy
Źródło: Z archiwum organizatora.

tkanie w Marianówce współtworzyły trzy bloki programowe, blok sportowy, blok kulturowy i blok religijny. W ramach bloku sportowego rozgrywane były międzyinspektorialne turnieje w siatkówce, piłce nożnej i tenisie stołowym. Ważnym elementem była aktywność turystyczna, która, z uwagi na atrakcyjność Kotliny Kłodzkiej, cieszyła się ogromnym zainteresowaniem uczestników.

Z okazji jubileuszu 30-lecia Salezjańskiej Organizacji Sportowej Rze-

SALOS Family Camp – dumni uczestnicy wydarzenia
Źródło: Z archiwum organizatora.

SALOS Family Camp – piłka nożna między namiotami
Źródło: Z archiwum organizatora.

XXV ORSAS w Marianówce – rywalizacja drużyn siatkarskich
Źródło: Z archiwum organizatora.

XXV ORSAS w Marianówce
– medale 30-lecia SALOS RP dla najlepszych
Źródło: Z archiwum organizatora.

Okładka jubileuszowej książki
Źródło: Z archiwum autora.

czypospolitej Polskiej została wydana monografia autorstwa Zbigniewa Dziubińskiego „Socjologia sportu i olimpizmu” Warszawa 2022. Praca stanowi próbę systematyzacji dorobku subdyscypliny socjologicznej, jaką jest socjologia sportu. Występują w niej zarówno aspekty teoretyczne jak i empiryczne.

Została skonstruowana według kryterium pojęciowego. Pojęcia mają ugruntowane miejsce w socjologii ogólnej i różnych subdyscyplinach socjologicznych, które jednocześnie dość dobrze zakreślają obszar socjologii sportu, ale także socjologii olimpizmu. Wyodrębniono trzy obszary tematyczne, które ze względu na swą socjologiczną doniosłość porządkują zebrany materiał i nadają mu względnie logiczną całość. W ramach pierwszego ukazano sport jako integralny element społeczeństwa i kultury, natomiast w drugim dokonano analizy zależności występujących w układzie człowiek i społeczeństwo a sport. Trzeci obszar poświęcono na omówienie zjawisk i procesów społecznych występujących w sporcie i olimpizmie.

Praca została napisana w miarę przystępnym językiem i winna znaleźć się w centrum zainteresowania ludzi nauki, nauczycieli akademickich, studentów różnych kierunków studiów, trenerów oraz instruktorów sportowych.

■ AUTOR: ZBIGNIEW DZIUBIŃSKI,
■ FOTO: ARCHIWUM SALOS

Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan

5 lutego 2022 w Witkowie odbyły się XXIII Regionalne Zawody Radnych, Wójtów, Burmistrzów, Starostów w Tenisie Stołowym o Puchar Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Imprezie towarzyszył VII Memoriał Krzysztofa Szkudlarka. Zawody zaliczane są do Współzawodnictwa Sportowego Powiatów pod patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Statuetkę im. Henryka Muchy dla „super seniora” zdobył Wojciech Grodzki – radny gminy Golina, a statuetkę „najmłodszego uczestnika” wręczono Kamilowi Rezlerowi – radnemu gminy Grodziec. Rozegrano także dodatkowe mecze o miano „najlepszego zawodnika turnieju”. Statuetkę im. Krzysztofa Szkudlarka ufundowaną przez burmistrza Witkowa zdobył Jarosław Sobański radny powiatu

Kolejne imprezy sportowo-rekreacyjne:

XXX JUBILEUSZOWY OGÓLNOPOLSKI BIEG NIECHANA

Odbył się 20 maja 2022r. w Niechanowie. Do rywalizacji przystąpiło 539 dzieci z 18 szkół podstawowych z województwa wielkopolskiego. Łącznie w imprezie wraz z opiekunami, sędziami, obsługą techniczną, medyczną i organizatorami wzięło udział 570 osób.

XIV POJEDYNEK RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH

Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan wspólnie z Kolegium Prezesów Rodzinnych Ogrodów Działkowych, ROD im. Grodu Lecha i Urzędem Miejskim w Gnieźnie zorganizowało 3 września 2022r. XIV Pojedynek Sportowo-Rekreacyjny Rodzinnych Ogrodów Działkowych pod patronatem Prezydenta Miasta

Klasyfikacja generalna gmin: I miejsce – Gmina Golina, II miejsce – Gmina Witkowo, III miejsce – Gmina Kórnik, IV miejsce – Łęka Opatowska, V miejsce – Gmina Śmigiel, VI miejsce – Gmina Niechanowo.

W klasyfikacji końcowej powiatów najlepsze okazały się: I miejsce – powiat koniński, I miejsce – powiat gnieźnieński, III miejsce – powiat poznański.

Dodatkowo przeprowadzono kilka konkurencji rekreacyjnych niezaliczanych do klasyfikacji końcowej, w których zwycięzcy otrzymali pamiątki

kolskiego dla „najlepszej zawodniczki” otrzymała Danuta Strzelczyk – radna gminy Śmigiel.

Gniezna. Drużyny walczyły także o Puchar Przechodni posła na Sejm RP Tadeusza Tomaszewskiego. Zmagano się dwa-

naście reprezentacji działkowych z terenu miasta i powiatu gnieźnieńskiego.

X POJEDYNEK SPORTOWO-REKREACYJNY „INTEGRACJA SPOŁECZNIKÓW 2022”

Tegoroczne, integracyjne spotkanie organizacji społecznych zrzeszających seniorów, wolontariuszy organizacji pozarządowych i osoby z niepełnosprawnościami zgromadziło 17 września 2022 roku na terenie zielonego zaplecza Centrum Kultury „Scena To Dziwna” w Gnieźnie około 200 uczestników, skupionych w 16 drużynach. Po raz pierwszy przeprowadzono także konkurs SUPER SENIOR 72+, osobno w kategorii pań i panów.

XXX JUBILEUSZOWY JESIENNY BIEG OSIEDLA WINIARY

Impreza odbyła się 24 września i była adresowana do różnych grup wiekowych mieszkańców miasta i powiatu gnieźnieńskiego. W Biegu Rodzinnym udział wzięły 133 zespoły. Tradycją było losowanie 100 upominków ufundowanych przez Gnieźnieńską Spółdzielnię Mieszkaniową. Patronat honorowy nad imprezą objęli prezydent Gniezna i starosta gnieźnieński.

XVIII GRZYBOBRANIE

W spotkaniu XVIII Jesienne Grzybobranie w Nadleśnictwie Gołąbki wzięła udział 50 osobowa grupa miłośników zbierania grzybów. Jak co roku w ciągu kilku godzin uczestnicy zbierali grzyby. Najlepsi otrzymali puchary i nagrody rzeczowe oraz statuetkę za największego grzyba. Integracyjnemu spotkaniu towarzyszyła też edukacja dot. kleszczy.

XVI TURNIEJ SPORTOWO-REKREACYJNY DLA SENIORÓW „SPORT RECEPTĄ NA ZDROWIE”

Uczestnicy zmagali się w indywidualnych konkurencjach sportowo-rekreacyjnych takich jak: quiz wiedzy obywatelskiej, rzut ringo, rzut woreczkami do tarczy, rzut lotką, rzut woreczkami do kosza, strzał piłką do mini bramki, wyrzucanie kości, rzut woreczkami na leżącą tarczę. Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe medale, a w klasyfikacji drużynowej puchary.

ORGANIZACJA LETNIEGO WYPOCZYNKU W FORMIE PÓŁKOLONII

Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan w Gnieźnie zorganizowało w 2022 roku akcję letniego wypoczynku „Sport-Uśmiech-Zabawa” dla 410 uczestników brali udział w spektaklach teatralnych, seansach filmowych, zawodach sportowych, spartakiadach, zajęciach rekreacyjnych, tanecznych, pokazach iluzji czy warsztatach dziennikarskich.

SPARTAKIADA „MAŁY SPORT – WIELKA RADOŚĆ”

26 lipca 2022r. w hali sportowej Gnieźnieńskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji SMW zorganizowało Spartakiadę Sportowo-Rekreacyjną Półkolonii „Mały Sport – Wielka Radość”. Współorganizatorami imprezy był Urząd Miejski i GOSiR. W sportowym wydarzeniu udział wzięło 120 uczestników z 4 gnieźnieńskich półkolonijnych placówek z SP nr 1, nr 5, nr 9 i nr 10.

POMOC UKRAINIE

Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan zorganizowało zbiórkę środków pieniężnych pod hasłem „Solidarni z Ukrainą”, z których sfinansowano między innymi aktywności dla grupy przebywającej

w Stancji w Gaju oraz mieszkającej w Lednogórze. Z okazji Dnia Dziecka stowarzyszenie zorganizowało w Gnieźnie piknik dla rodzin ukraińskich. Uczestnicy zwiedzili miasto turystyczną kolejką, poznając uroki pierwszej stolicy Polski. Następnie uczestniczyli w Prezydenckim Dniu Dziecka, a na zakończenie spacerowali po Wenecji i korzystali ze strefy relaksu, były także wyjazdy do Inowrocławia i Wrocławia

■ LAURA FILIPIAK, ANNA STANOWSKA

■ ZDJĘCIA: ARCHIWUM STOWARZYSZENIA MŁODYCH WIELKOPOLAN

Dokonania Szkolnego Związku Sportowego w 2022 roku

Ze względu na panującą epidemię COVID-19 i związane z tym obostrzenia rok 2022, a szczególnie jego początek roku nie był łatwy dla naszej organizacji. Staraliśmy się jednak w pełni realizować cele statutowe, a więc przede wszystkim upowszechniać sport wśród dzieci i młodzieży. Polegało to przede wszystkim na organizowaniu na terenie całego kraju zawodów, imprez sportowych, rekreacyjnych, festynów, turniejów, lig, konkursów oraz imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym. Zrealizowaliśmy następujące zadania dofinansowane przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej:

1. Program zajęć sportowych z elementami gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej pn. **Zmieniam postawę ciała aktywnie, kiedy do sportu podchodzę pozytywnie**. Program był realizowany w województwach dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, mazowieckim i podlaskim. Działało 116 grup ćwiczebnych dla ponad 1400 uczniów.

2. Ogólnopolskie szkolne współzawodnictwo sportowe w kategoriach szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych Igrzyska Dzieci, Igrzyska Młodzieży Szkolnej, Licealiada realizowane od stycznia do grudnia 2022 roku. Zaplanowano zorganizowanie ponad 5 tysięcy zawodów dla ponad 300 tysięcy uczestników – dofinansowanie pochodziło z resortu sportu i turystyki.

3. **18. Sejmik Szkolnej Kultury Fizycznej** – w tym roku sejmik odbył się w województwie śląskim, a do Milówki w listopadzie przyjechali nauczyciele, samorządowcy oraz działacze sportowi.

4. Gry i zabawy dla dzieci W **kręgu zabaw** – cykl gier i zabaw dla najmłodszych. W roku szkolnym imprezy odbyły się w województwie kujawsko-pomorskim, podlaskim oraz warmińsko-mazurskim.

5. **Ogólnopolski Festiwal Sportu Szkolnego**. Po raz pierwszy festiwal gościła Opolszczyzna. W maju i czerwcu w Głucholazach odbyły się zawody w czwórboju lekkoatletycznym, koszykówce 3x3, piłce siatkowej (czwórki). Uczestnikami zawodów były dziewczęta i chłopcy ze szkół podstawowych (klasa 6 i młodsi) z całej Polski. W Pokrzywniej rozegrano zawody w szachach drużynowych w trzech kategoriach wiekowych.

6. Konkurs ogólnopolski **Aktywna szkoła**, którego głównym celem było wyróżnienie szkół oferujących wszystkim uczniom ciekawe programy wychowania fizycznego i sportu, odnoszące się do wszelkich form aktywności fizycznej realizowanych przez wszystkich uczniów w szkole, a nie tylko sportu. Konkurs przeprowadzono w województwach: dolnośląskim, lubuskim, małopolskim, mazowieckim i podkarpackim.

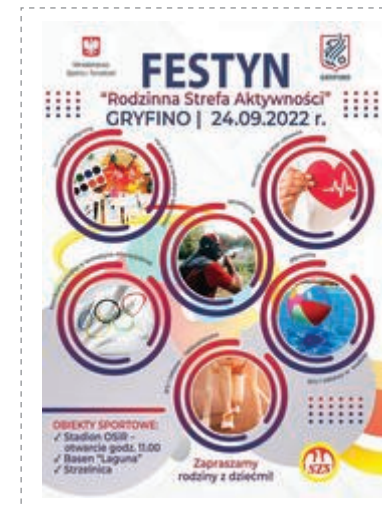

7. **Kształcenie Animatorów Sportu Szkolnego** to nowy program ogólnopolski finansowany przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Przedmiotem przedsięwzięcia było zorganizowanie kształcenia animatorów sportu szkolnego poprzez kursy dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych: Młodzieżowy Organizator Sportu – MOS oraz Młodzieżowy Sędzia Sportowy – MSS. Zadanie było realizowane na terenie całego, a wzięło w nim udział ok. 7 tysięcy dziewcząt i chłopców.

8. Forum sportu **Edukacja i wychowanie poprzez sport** – cykl jednodniowych spotkań z nauczycielami szkół podstawowych, ponadpodstawowych, dyrektorami szkół, naukowcami. Odbyły się trzy spotkania w województwach: dolnośląskim, wielkopolskim oraz podlaskim.

9. **Ogólnopolski Jesienny festiwal sportu szkolnego** – zawody lekkoatletyczne dla dziewcząt i chłopców ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

10. Festyny **Rodzinna Strefa Aktywności**. Zadanie polegało na organizacji na terenie kraju czterech imprez z udziałem w każdej z nich minimum 500 uczestników, co dało łącznie ponad 2000 dzieci, młodzieży i dorosłych. Wydarzenie było skierowane do dzieci, młodzieży szkolnej i ich rodziców, oraz osób z niepełnosprawnością. Każdy z festynów składał się z kilku stref: zawodów, rekreacji, konkursów i zabaw, wiedzy, zdrowia i kultury.

11. Ogólnopolski program **Ok.RUCH** zakładał organizację i prowadzenie dodatkowych, sportowych zajęć pozalekcyjnych dla dziewcząt ze szkół ponadpodstawowych. Lekcje miały zachęcić do uczestnictwa jak największą liczbę dziewcząt, które mają problemy z utrzymaniem prawidłowej wagi ciała oraz chcą poprawić swoją sprawność fizyczną. Projekt realizowano

od września do grudnia 2022 roku na terenie województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, mazowieckiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego i wielkopolskiego.

12. Ogólnopolski program – **Szkolny Klub Sportowy**. SKS ma na celu stworzenie przestrzeni do dodatkowej aktywności fizycznej, realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole podstawowej lub ponadpodstawowej. Operatorami były regionalne Szkolne Związki Sportowe w województwach: lubuskim, łódzkim, małopolskim, opolskim, podkarpackim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim oraz zachodniopomorskim.

W okresie wakacji, korzystając ze środków fundacji LOTTO, zorganizowano obozy sportowe dla dzieci i młodzieży.

■ AUTOR: DARIUSZ ABRAMUK,
■ FOTO: ARCHIWUM SZS

30 lat

Towarzystwa Miłośników Gier Umysłowych

Gry i rozrywki umysłowe towarzyszyły ludzkości od zawsze. W ostatnich dziesięcioleciach, w dobie dynamicznie rozwijającej się informatyki i nowych gier elektronicznych, stare, pocziwe gry planszowe oraz rozrywki umysłowe zmieniając się nie straciły nic ze swej atrakcyjności i wartości.

Jednym z dowodów na powyższe była i jest trzydziestoletnia działalność powstałego w 1992 roku **Towarzystwa Miłośników Gier Umysłowych**, która to organizacja, od początku swojego istnienia, przez 30 kolejnych lat, popularyzowała różnorodne gry oraz wszelkie formy szaradziarskie przydatne w kształceniu, edukacji, kulturze, sporcie, rywalizacji, rekreacji i rozrywce obywateli.

Korzenie Towarzystwa sięgają roku 1971, kiedy to z inicjatywy warszawskiej

młodzieży powstał klub, którego celem było pobudzanie i rozwijanie działalności społeczno-kulturalnej. Nowatorska działalność klubu – głównie impreza nosząca nazwę „Groteka” łączyła we wspólnym programie muzykę, taniec, śpiew i gry logiczne szybko zyskując popularność owocującą powstaniem wielu filii i setkami popularnych i wysoko ocenianych imprez.

Realizowanymi od początku istnienia celami statutowymi TMGU są przede wszystkim:

- upowszechnianie gier i rozrywek umysłowych;
- wykorzystywanie ww. w kształceniu, edukacji, kulturze, sporcie, rywalizacji, rekreacji i rozrywce przeznaczonej dla dzieci, młodzieży i dorosłych;

- inspirowanie prac badawczych w zakresie historii, teorii i filozofii gier;
- integracja publicystów, producentów, wydawców i hobbistów zajmujących się grami i rozrywkami umysłowymi.

Działaczami TMGU byli i są naukowcy, ludzie pióra, publicyści, pedagodzy, trenerzy, sędziowie, zawodnicy i pasjonaci. Wyróżniającymi się członkami byli lub są m.in.: Alicja Rataj-Wakuła, Donata Fraś, prof. dr hab. n. med. Ewa Skopińska-Różewska, Cezary Domińczak, Krzysztof Oleszczyk, Piotr Zawiasa, Artur Górski-Motył, Zbigniew Kosim, Arkadiusz Węgorzek, Andrzej Orłow, Jerzy Ślusarczyk, Tomasz Kucharski, prof. dr hab. inż. Tadeusz Waclaw Morawski, dr Rolisław Jan Kolbusz, Anatol Łokasto, Witold Minkiewicz, Krzysztof Kraśnicki, Karol Filippek, Bogdan Szczepiński, Andrzej Witarzewski, Michał Buka i wielu, wielu innych.

Efektom ich działalności jest kilkadziesiąt realizowanych imprez na terenie całego kraju. Wśród nich m.in.:

- Turniej brydżowy seniorów zorganizowany dla uczczenia 100-lecia odzyskania niepodległości,
- Mistrzostwa Polski w rozwiązywaniu łamigłówek, warcabach 100-połowych aktywnych, warcabach tureckich, Othello i innych gier,
- Ogólnopolskie gale rozrywek umysłowych,
- Narady programowo-szkoleniowe kadry instruktorskiej.

Towarzystwo organizowało mistrzostwa i turnieje o zasięgu krajowym, woje-

wódzkim i miejskim. Byliśmy i jesteśmy częstym gościem w szkołach, domach kultury i ośrodkach wychowania pozaszkolnego, współpracujemy z samorządami lokalnymi. Przeprowadzamy pokazy gier, konkursy, szkolenia, symultany szachowe i warcabowe organizowane na zaproszenie organów administracji samorządowej i instytucji prywatnych.

Wydaliśmy drukiem książki:

- Podstawy gry w szachy,
 - Doskonalenie podstaw Gry w szachy,
 - W Szczepieszynie... Chrząszcz drży w trzcinie, bo jak ktoś go zje, to zginie,
 - Alfabetomania,
 - Historia częstochowskich zabaw literackich i rozrywek umysłowych,
 - Historia lubelskich zabaw literackich i rozrywek umysłowych
- oraz kilkadziesiąt publikacji broszurowych (m.in. „Warszawski Informator Warcabowy” 15 numerów pisma, „Młody Gracz” 6 numerów „Biblioteczki Młodego Gracza” oraz 12 innych publikacji), a także wiele artykułów zamieszczonych w prasie i w internecie.

Wymieniamy informacje z organizacjami i instytucjami prowadzącymi podobną działalność na całym świecie, z Polskim Towarzystwem Badania Gier i Porozumieniem Organizacji Pozarządowych na czele.

Dysponujemy jedyną w kraju „Biblioteką i archiwum specjalistycznego zbioru piśmiennictwa z zakresu gier, zabaw i rozrywek umysłowych” z ponad 20 000 książek i kilkudziesięcioma tysiącami druków ulotnych.

Bogate zbiory gier i akcesoriów tematycznych naszych członków składają się na „Muzeum gier”.

Zastaliśmy wyróżnieni m.in.:

- Pucharem Wicemarszałka Sejmu RP
- Komandancką Odznaką Jubileuszową „Polska Niepodległa 1918–2018”
- Brązowym medalem „Za zasługi dla rozwoju intelektualnego”
- Paterą Krajowej Federacji Sportu dla Wszystkich
- Złotą honorową odznaką Polskiego Związku Szachowego
- Odznaką „Przyjaciół Dziecka” Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
- Medalem 50-lecia Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Za Zasługi”
- Pucharem Marszałka Województwa Mazowieckiego
- Paterą Prezesa Mazowieckiego Związku Szachowego

- Pucharem Zarządu Dzielnicy Ochota
- Szczególnie cenimy sobie wyróżnienia przyznane przez społeczność czytelników prasy lokalnej:
- Redakcja „Południe: głos warszawiaków” – Nagrody Południa.
 - Redakcja „Informator Ochoty i Włoch – Dla Dobra Wspólnego.”

Za wspólnie przepracowanie 30 lat, za czas poświęcony na propagowanie gier i rozrywek umysłowych składamy najserdeczniejsze podziękowania wszystkim naszym członkom, wolontariuszom i współpracownikom.

■ CEZARY DOMIŃCZAK
■ FOTO: ARCHIWUM PTGU

Sukcesy międzynarodowe polskich warcabistów

Rok 2022 to dla warcabistów głównie sukcesy kobiet na arenie międzynarodowej. Natalia Sadowska jako pierwsza kobieta w historii zdobyła swoisty hat-trick, wygrywając Mistrzostwa Europy w warcabach 100-polowych na każdy czas. Co ciekawe, wszystkie turnieje odbyły się w październiku. ME na „długi” czas odbyły się w belgijskim Kortrijk na początku października, a trzy tygodnie później w holenderskim Beilen. Natalia dołożyła dwa złota w grze aktywnej i blitzu. W każdym z tych turniejów medale zdobywała także druga nasza reprezentantka Marta

Bańkowska, zdobywając odpowiednio dwa srebra i brązowy medal (blitz).

Wśród panów największy sukces odniósł Piotr Paluch, który podczas wrześniowych Mistrzostw Europy Weteranów, we Włoszech (Chianchiano Terme), zdobył złoty medal w grze aktywnej. Dodać trzeba, że sukces Piotra jest tym większy, gdyż rozstawiony był dopiero z 15 numerem startowym.

Nasze Panie odnosiły także sukcesy zespołowe. W maju podczas Drużynowych Mistrzostw Świata w tureckiej Antalyi nasz team w składzie: Natalia Sadowska,

Arleta Flisikowska, Katarzyna Stańczuk zdobyły trzy medale. Panie wygrały w grze aktywnej, a brązowe medale zdobyły w grze klasycznej oraz błyskawicznej.

Polskie warcaby to nie tylko sukcesy seniorów, ale także medale w juniorskich kategoriach. Największe osiągnięcia to złote medale Dominika Rubaja (SIN Świecie) w kategorii do lat 16 w grze aktywnej oraz Oliwii Gancarz (Czarni Oleszyce) w kategorii do lat 10 w grze błyskawicznej.

■ ŁUKASZ KOSOBUDZKI
■ FOTO: ARCHIWUM PTGU

PTTK ma się czym pochwalić

Do dziś głównym celem działaczy Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego jest zachęcanie kolejnych pokoleń do turystyki i krajoznawstwa. Towarzystwo wspiera łączenie regeneracji fizycznej (turystyka kwalifikowana) z pozyskiwaniem wiedzy o rodzinnym kraju podczas wędrówek, rajdów, spływów kajakowych, żeglarstwa czy turystyki konnej.

Ostatnie pandemiczne lata były niełatwe dla turystyki. Brakowało kontaktów międzyludzkich, tak oczekiwanych imprez. A przecież nie można uprawiać turystyki, tak jak to czynił niezapomniany pan Dulski, który „wędrował” na lwowski kopiec Kościuszki, pozostając w domowych pieleszach. A i dziś niektórzy przedstawiciele młodego pokolenia uważają, że wędrówki są zbyteczne, gdyż kraj można, nie fatygując się, poznawać... w domu, korzystając z internetu.

Siłą Towarzystwa jest z jednej strony ogólnopolski zasięg, z drugiej fakt, że jego oddziały, mające znaczną samodzielność programową, włączają się w życie „małych ojczyzn”. Oddziały te, pracując na rzecz mieszkańców swoich regionów, odgrywają dużą rolę w promocji turystyki przyjazdowej. Dzięki działaczom PTTK propagowana była i jest turystyka także na obszarach, w których widok turystów jest rzadki. A przecież turystyka jest siłą napędową, mającą duży wpływ na rozwój regionów.

Zakres zagadnień podejmowanych przez komisje naszego Towarzystwa wciąż jest bardzo znaczący, przy czym niektóre inicjatywy są kontynuowane, inne – z różnych przyczyn – zawieszono. Cieszą pomysły nowe, które wynikają z aktualnych uwarunkowań.

Inicjatywy dla wszystkich

Zacznijmy od turystyki kwalifikowanej. Wyzwaniem dla wielu pokoleń było poznanie polskich gór. Wędrówki szlakami, wspinaczki skałkowe zawsze cieszyły się dużym zainteresowaniem. Komisja Turystyki Górskiej, mająca bodaj najstarszą, ciągłą tradycję, korzysta z opieki Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej w Krakowie. Miejsce to jest swoistą encyklopedią wiedzy, ma bardzo szeroki zakres działań. To m.in. merytoryczny nadzór nad szlakami górskimi, opieka nad ośrodkami historii i kultury turystyki górskiej (takie małe górskie muzea), prowadzenie centralnego referatu weryfikacyjnego Górskiej Odznaki Turystycznej. Wydaje prestiżowe czasopismo naukowe „Wierchy” redagowane przez wybitnych autorów. To sympozja naukowe, wydawnictwa... Trudno przecenić rolę schronisk górskich PTTK, w których turysta czuje się gościem, nie klientem.

Komisja Turystyki Narciarskiej, mająca oparcie w Centralnym Ośrodku Turystyki Górskiej, dba o powiązanie aktywnych form turystyki kwalifikowanej z treściami krajoznawczymi, jakże bogatymi na polskich terenach górskich, które wydały wielu olimpijczyków. Imprezy, szkolenia, spotkania integracyjne, publikacje – to tylko niektóre inicjatywy miłośników tej formy aktywności, którą przecież można uprawiać także poza popularnymi miejscowościami. Aktywność na świeżym powietrzu to także doskonała okazja, aby poznać uroki kraju oraz miejsca, do których nie można dotrzeć samochodem, autobusem czy pociągiem.

Komisja Turystyki Pieszej dba o nieco zapomnianą obecnie turystykę wędrowską. Widok turystów z plecakami, a jeszcze rzadziej obuczonych namiotami jest stosunkowo rzadki. Oczywiście nie licząc szlaków górskich. U wielu osób, zwłaszcza młodego pokolenia, widok ten wywołuje zdziwienie. Dlatego tak ważną rolę spełniają znakowane szlaki, rajdy, złoty i szary, możliwość zdobywania odznak turystyki kwalifikowanej.

Komisja Turystyki Kolarskiej, dzięki modzie na ten ekologiczny środek transportu pozyskuje rzesze cyklistów korzystających ze ścieżek rowerowych. Dlaczego warto przesiąść się na dwa kółka? To najlepsza droga, by dojechać tam, gdzie nie można dotrzeć transportem publicznym lub samochodem. Inicjatywą wartą zauważenia są konkursy „Gmina przyjazna rowerzystom”. W ten właśnie sposób coraz rzadziej drogi rowerowe kończą się na granicy gminy.

Komisja Turystyki Motorowej skupia działaczy licznych klubów, które współzawodniczą między sobą. Dorożki służą m.in. wymianie doświadczeń, propagują motorowe fair play, promują krajoznawstwo. Działacze PTTK nie stają się niewolnikami samochodów i ruszają także na szlaki piesze. Zachęcają, by jadąc do celu wakacyjnego pobytu, opuszczać drogi szybkiego ruchu (osłonięte często ekranami) i poznawać okolice. Dojazd i powrót z wakacji, nieco spowolniony, powinien być traktowany jako wycieczka, podczas której mamy możliwość odkryć tożsamość regionów oraz skosztować lokalnych potraw.

Turystyka wodna ma rozległe tradycje, choć trzeba przyznać, niektóre miejscowości odwróciły się od rzek i teraz następują oczekiwane powroty. To też wynik mody na uprawianie turystyki wodnej po niekiedy zapomnianych szlakach. Stanice wodne PTTK, np. na Pojezierzu Brodnickim, Suwalskim, Mazurskim, Pomorskim, regularnie organizowały spływy czy szkolenia. To trudny do przecenienia dorobek działaczy **Komisji Turystyki Kajakowej**.

Komisja Turystyki Żeglarskiej ma tradycyjne zadania. To promocja szlaków żeglarskich, udział w akcji „Wisła łączy”, przeprowadzanie kolejnych edycji konkursu „Nagroda Przyjaznego Brzegu”, udział w targach turystyki żeglarskiej. Bazą komisji jest Centrum Turystyki Wodnej PTTK. „Etykieta i ceremonia żeglarski” to tylko jedno z dzieł tej komisji.

Komisja Imprez na Orientację funkcjonuje w latach, gdy orientacja w terenie dzięki nowoczesnym technologiom jest znacznie ułatwiona, chyba że z jakichś powodów okazuje się, iż te nowoczesne urządzenia nie mają zasięgu. Pozostaje dobra mapa i wiedza. Komisja szkoli kadre przodowników INO i organizuje wydarzenia miejskie i terenowe, popularne zwłaszcza wśród młodzieży.

Działacze Towarzystwa poznają i pielęgnują historię tworzoną przez poprzedników oraz obecnych kolegów. **Komisja Historii i Tradycji** skupia zarówno seniorów Towarzystwa (Krąg Członków Honorowych PTTK), jak i przedstawicieli młodego pokolenia. Ich rolą jest dokumentowanie wieloletniego dorobku organizacji. Znajomość historii to szansa powrotów do dawnych doświadczeń i ich wykorzystywania – oczywiście z dostosowaniem do nowych wyzwań. To dowód patriotyzmu. Dlatego tak często czytane są, także przez młodzież, kolejne tomy Studiów i materiałów z dziejów krajoznawstwa polskiego. Tradycją Towarzy-

stwa było propagowanie regionalizmu, który nie zawsze był zgodny z polityką PRL, a przecież Polska jest sumą małych ojczyzn. Nurt krajoznawczy i silnie związany z regionalizmem dał wspaniałe owoce, tak ważne w czasach, gdy Polski nie było na mapach świata. Gdy trzeba było po zaborach „zszywać” ziemię Polski, gdy po 1945 r. konieczną stała się popularyzacja ziem odzyskanych. Tutaj Towarzystwo miało sojuszników w postaci organizacji regionalnych, choćby Towarzystwa Naukowego Płockiego, Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego i innych niepokornych wobec totalitarnego ustroju niesławnej PRL.

Komisja Krajoznawcza czuwająca m.in. nad wydawaniem kolejnych tomów czasopisma naukowego Ziemia, inicjatorka Kanonu Krajoznawczego Polski (i jego edycji wojewódzkich), Przeglądów Książki Turystyczno-Krajoznawczej, Centralnych Złotów Krajoznawców CZAK, zorganizowała kolejną edycję konkursu im. Krzysztofa Radosława Mazurskiego na najlepszą pracę dyplomową z dziedziny krajoznawstwa. Tu ważną rolę odgrywa wielkopolskie środowisko PTTK, organizujące co dwa lata spotkania w ramach Forum Publicystów Turystyczno-Krajoznawczych. Jakże ważną rolę wypełniają biblioteki i regionalne pracownie krajoznawcze, współpracujące z jednostkami systemu informacji turystycznej. Trwają prace nad kolejnym Kongresem Krajoznawstwa Polskiego w Łodzi w 2023 roku, poprzedzonym licznymi sejmikami „Mijające krajobrazy Polski” w minionej dekadzie oraz sejmikami przedkongresowymi.

Troska o ochronę środowiska naturalnego towarzyszyła już poprzednikom PTTK – Polskiemu Towarzystwu Tatrzańskiemu i Polskiemu Towarzystwu Krajoznawczemu.

Komisje Ochrony Przyrody oddziałów PTTK i Zarząd Główny PTTK nadal twórczo współpracują z Lasami

Państwowymi, parkami narodowymi i krajobrazowymi, wspierając zrodzoną w kręgach PTTK ideę „Zielonych Płuc Polski”. Trudno nie wspomnieć o całej armii społecznych opiekunów przyrody. Odbywają się Ogólnopolskie Złoty Turystów Przyrodników. To spotkania ludzi aktywnych, także wytrwałych piechurów, rowerzystów...

Komisja Opieki nad Zabytkami kontynuuje już wielowiekową tradycję szkolenia społecznych opiekunów zabytków, merytorycznie nadzorując małe muzea regionalne PTTK. Warto wiedzieć, że duże muzea mają rodowód sięgający czasów PTK od 1906 roku, z którymi nadal twórczo współpracują oddziały Towarzystwa. Wspomniane muzea, dzięki swojej atrakcyjności, sprzyjały rozwojowi ruchu turystycznego. W planach jest kontynuowanie edycji rocznika „Społeczna Opieka nad Zabytkami”. W latach PRL Komisja założyła Klub Indywidualnych Użytkowników Obiektów Zabytkowych, źle widziany przez ówczesnych decydentów. Klub też przysłużył się wielu pałacom, dworom, najpierw odebranych prawowitym właścicielom przez „jedynie słuszną” władzę, a potem niechcianym i porzuconym.

Liczne tematyczne szlaki piesze i motorowe powstałe dzięki ludziom PTTK prowadzą do mało znanych, ciekawych zabytków, do pracowni ludowych twórców i innych magicznych miejsc. Ambasadorami miast i regionów byli i są „żywi” przewodnicy, których nie zastąpią audio-przewodniki.

Komisja Przewodnicka pracuje w latach, w których obowiązuje „uwolnienie” zawodu, a funkcję przewodnika może praktycznie wykonywać każdy. Zachowany został wysoki prestiż oraz gwarancja jakości przewodników PTTK. Przyczyniają się do tego szkolenia, spotkania integracyjne, tradycyjne konkursy krasomówcze. Cenna jest praca społeczna przewodników, którzy oprowadzają

bezpłatnie wszystkich chętnych po mało znanych miejscach. Dobra fotografia jest dokumentem, ale i dziełem sztuki.

Komisja Fotografii Krajoznawczej, którą opiekuje się Centrum Fotografii Krajoznawczej imienia Waldemara Dońca w Łodzi, dokumentuje, konserwuje i udostępnia zbiory fotograficzne, organizując wystawy, plenery fotograficzne, konkursy. Dzięki zgromadzonym zasobom liczne publikacje mogą być ilustrowane unikalnymi, często nieznanymi zdjęciami, wykonywanymi dawniej i dziś przez utalentowanych autorów-krajoznawców. Turystyka to swoista sztafeta pokoleń. Jakże ważne są zamiłowania do czynnego uprawiania turystyki i poznawania kraju, kształtowane w kręgach rodzinnych, szkole... Trzeba poznawać świat, ale uczenie turystyki nie powinno przecież rozpoczynać się od pierwszej wycieczki na „Wyspy Bergamuty”.

Rada do Spraw Młodzieży Szkolnej tradycyjnie sprzyja powiązaniu szkolnych

kół turystyczno-krajoznawczych, dbając o kolejne edycje młodzieżowych konkursów krasomówczych. Przeprowadza Młodzieżowe Turnieje Turystyczno-Krajoznawcze i Ogólnopolskie Młodzieżowe Konkursy Krajoznawcze „Poznajemy Ojcowiznę”, nadaje honorowe tytuły „Nauczycieli Kraju Ojczystego”.

Akademicy działacze turystyki z reguły twierdzą, że zamiłowanie do tej formy spędzania wolnego czasu zostały wykształcone w kręgach rodzinnych i w szkole. Po latach okazało się, że to właśnie turyści-akademicy zajmują pierwsze stanowiska w tej dziedzinie. Trudno tu nie wspomnieć o doktorze Mieczysławie Orłowiczu, który rozpoczął swą przygodę z tą dziedziną w akademickim klubie turystycznym we Lwowie, a potem został pierwszym urzędnikiem państwowym nadzorującym turystykę. Komisja Akademicka sprawuje nadzór nad „chatkami studenckimi” i bazami namiotowymi, organizuje zloty i zjazdy. Ten studencki model turystyki przenosi się na kolejne pokolenia.

Komisja Środowiskowa skupia przede wszystkim działaczy mieszkających w osiedlach, ale także funkcjonujących w zakładach pracy. Organizowane są zloty kół środowiskowych. Cenną inicjatywą jest konkurs „Pierwsze kroki młodego patrioty”, które propagują regionalizm oraz poznawanie „najbliższej ojczyzny”. To bardzo cenna inicjatywa, służąca krzewieniu patriotyzmu, ale też szacunku dla innych, których odmiennością nie należy się dziwić, ale ją podziwiać...

Nasza tradycja sięga roku 1873, gdy powstało Towarzystwo Tatrzańskie. W 1906 założono Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. W połowie XX wieku towarzystwa te zjednoczyły się, tworząc PTTK. Wciąż jesteśmy organizacją prężną, która w niełatwych czasach zrzesza wielu optymistów i ma się czym pochwalić.

■ JAN PAWEŁ PIOTROWSKI
■ ZDJĘCIE:
ARCHIWUM PTTK ŻARNÓW

Spyw Pilićą na zakończenie sesji naukowej „ludzie środkowego Nadpilicza na przestrzeni wieków”

Ringo nadal na fali

Promocja sportu w Polsce i na świecie

Sport za granicami Polski

Od 4 do 12 kwietnia w stolicy Litwy uczestniczyliśmy w projekcie „Oh, my sport!”, który został zorganizowany w ramach programu Erasmus+. Organizacją prowadzącą była Lietuvos Etnosporto Komitetas, a w projekcie wzięły udział obywatele Litwy, Łotwy, Estonii, Turcji i Polski. Każda z grup zaprezentowała etnosport popularny w ich kraju. My pokazaliśmy jak grać w RINGO.

Druga prezentacja polskiego ringo poza granicami kraju miała miejsce

w chorwackim Zadarze. Podczas **Kongresu Naukowego „Kinesiology in Europe Challenges of Changes”**, w ramach którego 1 lipca rozegrano na plaży nad Adriatykiem zawody w trzech dyscyplinach sportowych: tenisie, piłce siatkowej i ringo. Był to kolejny **X Turniej Profesorów w Ringo o Puchar Prezydenta IASK prof. Włodzimierza Starosty**. Turniej zorganizowała i sędziowała prezeska Polskiego Towarzystwa Ringo pod fachowym okiem pana profesora Starosty. Startowało kilkunastu zawodników z sześciu krajów, a o wyrównanym poziomie tur-

nieju najlepiej świadczy fakt, iż zarówno o pierwsze, jak i o trzecie miejsce wynik końcowy brzmiał 16:14 (gra kończy się w secie wynikiem 15).

Najlepsi otrzymali dyplomy za osiągnięcia sportowe w rozegranych turniejach, a zwycięzcom turnieju w ringo profesor Włodzimierz Starosta wręczył piękny puchar oraz medale. Po raz pierwszy w turnieju uczestniczyli profesorowie czterech uniwersytetów, w tym z Hiszpanii i Iraku, którzy emocjonalnie potraktowali udział w zawodach, obiecując, że nie będzie on ostatni. Zobo-

Zaczynamy od najmłodszych – grać i wygrywać. To ŻACZKI 6–10 lat.

MISTRZOWIE POLSKI NA ROK 2022 W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH WIEKOWYCH:

- Kategoria żaczki – Lena Wierzbicka – UKS Goszczyn
- Kategoria żak – Bartosz Baclawski – Kurpiowskie Towarzystwo Ringo Jantar
- Kategoria młodziczki – Barbara Jencyk – KS Victoria Miłki
- Kategoria młodzik – Karol Molczyk – DKS Wisznia Mała
- Kategoria kadetki – Anna Szporko – KS Victoria Miłki
- Kategoria kadet – Deivid Piarkonis – Litwa TG Sokół
- Kategoria juniorka – Martyna Rydzewska – KS Victoria Miłki
- Kategoria junior – Nikolai Stankewiczus – Litwa TG Sokół
- Kategoria otwarta kobiet – Paulina Gałązka – UKS Mogielnica
- Kategoria otwarta mężczyzn – Andrzej Teklak – UKS Mogielnica
- Kategoria weteran I – Marek Gil – KS Victoria Miłki
- Kategoria weteran II – Jan Ziółko – PKS Jadwiga Kraków
- Kategoria dwójki dziewcząt do lat 13 – Iga Osińska, Natalia Fatek – UKS Goszczyn
- Kategoria dwójki chłopców do lat 13 – Jakub Król, Borys Chromczuk – Dolnośląska Akademia Ringo DAR
- Kategoria dwójki dziewcząt do lat 15 – Natalia Kwil, Wiktoria Nowak – UKS Mogielnica
- Kategoria dwójki chłopców do lat 15 – Miłosz Sobociński, Dawid Prokopowicz – UKS Błękitni Olkowice
- Kategoria dwójki kobiet – Michalina Kunecka, Ina Chuduk – Legnica, Białoruś
- Kategoria dwójki mężczyzn – Dominik Trawczyński, Cezary Godlewski – UKS Mogielnica/ Warszawskie Towarzystwo Ringo

wiązali się też do powołania w ich kraju Federacji Ringo.

Zawody na terenie Polski

1. Pierwszym turniejem był **Ogólnopolski Turniej Ringo w Goszczynie**, 21 maja, na obiektach sportowych przy Publicznej Szkole Podstawowej. Na starcie turnieju zaliczanego do rankingu ogólnopolskiego stanęło 105 zawodników z 9 klubów, którzy rywalizowali w 10 kategoriach wiekowych w grach pojedynczych i deblowych.
2. 30 maja odbył się w Jedliczu **XXII Ogólnopolski Turniej Ringo**, również zaliczany do punktacji rankingowej.
3. Tradycyjnie 4 czerwca odbył się **XV Ogólnopolski Turniej Ringo „Kurpiowski Jantar”** w Lelisze k. Ostrołęki, który zgromadził zawodników z dziesięciu ośrodków sportowych, szkół podstawowych oraz szkół specjalnych.

Jubileuszowe 50. Mistrzostwa Polski w Ringo

Wydarzenie odbyło się 18 czerwca na stadionie miejskim w Mogielnicy. Ponad 130 zawodników rywalizowało w 12 katego-

riach gier pojedynczych i 6 kategoriach gier podwójnych. Startowała czołówka polskich i zagranicznych zawodników z Czech, Litwy, Niemiec i zawodników z podwójnym obywatelstwem polskim i białoruskim. Ci ostatni nie mogli używać żadnych symboli państwowości białoruskiej.

Podczas ceremonii otwarcia mistrzostw dokonano wręczenia odznaczeń resortowych „Za Zasługi dla Sportu” – 18 działaczom, zawodnikom, organizatorom i propagatorom ringo. Trzy osoby otrzymały odznakę złotą, dwie – srebrną i trzynaście – brązową. W imieniu ministra Kamila Bortniczuka odznaczenia wręczył prezydent Międzynarodowej Federacji Ringo prof. Włodzimierz Starosta.

Złotą Odznakę otrzymali: Mariusz Wangryn z Mogielnicy, Józef Leszek Krakowiak z Warszawy i Marek Gil z Bartoszyc, **Srebrną Odznakę** Sylwia Smilgin-Kamińska z Nasiadek i Andrzej Osak ze Słupska, a **brązowe** Michał Cygał z Krakowa, Paulina Gałązka z Wyszkowa, Cezary Godlewski z Warszawy, Hubert Komorowski z Goszczyna, Michalina Kunecka z Poznania, Tomasz Ludwin z Uścia Gorlickiego, Grzegorz Majerski z Krakowa, Dorota Olbryt

z Kryniczna, Andrzej Teklak z Mogielnicy, Dominik Trawczyński z Warszawy, Monika Wangryn z Mogielnicy, Paweł Wangryn z Mogielnicy, Jan Ziółko z Krakowa.

21. Memoriał Włodzimierza Strzyżewskiego w ringo

17 września 2022 roku na stadionie GKS Świt na Jelonekach w Warszawie wydarzenie zgromadziło najlepszych zawodników z Czech, Białorusi (na specjalnych zasadach), Litwy, Polski, Niemiec i Ukrainy. Zorganizowano 13 kategorii indywidualnych i 4 drużynowe.

Wyniki Memoriału zaliczone zostały do rocznego rankingu zawodników.

Nowe władze

16 listopada podczas Zjazdu Delegatów Polskiego Towarzystwa Ringo, odbyły się wybory na następną kadencję. Za pomocą programów elektronicznych dokonano tajnych głosowań wg. zaleceń Statutu PTR, w następstwie czego ukonstytuowały się nowe władze Towarzystwa.

■ AUTOR:

KRYSTYNA ANIOŁ-STRZYŻEWSKA,

■ FOTO: MARIUSZ WANGRYN

Sport, rekreacja i turystyka

ciągłe popularne wśród energetyków

Rok 2022 przebiegł względnie spokojnie dla Federacji Sportowej „Energetyk”. Po konieczności funkcjonowania w dobie obostrzeń i utrudnień, zniesiono stan epidemii COVID-19 w połowie roku, co pozwala patrzeć z umiarkowanym optymizmem w przyszłość. Pojawiły się co prawda nowe wyzwania, jak wszechobecny wzrost cen, jednak mimo kolejnych trudności funkcjonowanie Federacji Sportowej „Energetyk” w bieżącym roku nie było zakłócone.

W ramach przyjętego kalendarza ogólnopolskich imprez i zawodów Federacji Sportowej „Energetyk” na rok 2022 zaplanowano realizację szesnastu imprez. Ostatecznie odbyło się czternaście z nich, dwie zostały odwołane, a dwie kolejne zaplanowano na listopad i grudzień.

XXIV Mistrzostwa Polski Energetyków w Narciarstwie Alpejskim

W mistrzostwach, które odbywały się od 6 do 9 stycznia 2022 roku wzięło udział prawie 70 uczestników reprezentujących 13 drużyn. Narciarze byli podzieleni na cztery kategorie: M1, M2, M3 (mężczyźni) oraz kategorię OPEN wśród kobiet. Najlepszy czas przejazdu wśród panów uzyskał Aleksy Bartoszewicz reprezentujący drużynę EWA SKI. Wśród pań natomiast najszybciej na nartach zjechała, wielokrotna zwyciężczyni Elżbieta Podolska z TAURON DYSTRYBUCJA. Klasyfikację drużynową wygrała EWA SKI, dalej uplasowała się TAURON DYSTRYBUCJA, a trzecie miejsce zajęła TAURON Dystrybucja Pomiar Sp. z o.o.

XXIV Mistrzostwa Polski Energetyków w Narciarstwie Alpejskim

XXVII Zimowy Rajd Górski Energetyków „Góry Opawskie – 2022”

Tegoroczna edycja rajdu odbyła się dniami 22–29 stycznia 2022 roku i zgromadziła blisko 60 osób. Bazą rajdu była znajdująca się w Górach Opawskich Pokrzywna. Góry Opawskie zajmują relatywnie niewielki obszar, dlatego też po tygodniowej obecności piechurzy poznali ten obszar dosyć dobrze. Kulminacją górskich wycieczek było zdobycie najwyższego wzniesienia tej grupy górskiej – Kopy Biskupiej.

XVI Mistrzostwa Polski Energetyków w Piłce Siatkowej Plażowej Kobiet i Mężczyzn

W imprezie zorganizowanej w COS Cetniewo we Władysławowie od 1 do 5 czerwca 2022 roku wzięło udział ponad 50 osób. Panie rywalizowały w jednej grupie systemem „każdy z każdym”, natomiast panowie w każdej z kategorii podzieleni byli na dwie grupy. W kategorii M1 najlepszy był duet Sebastian Wrzosek, Piotr Wrzosek, reprezentujący drużynę ENERGA II. W kategorii M2 złote medale zdobyli Paweł Solich i Piotr Łukasiewicz z Enea Operator Szczecin I. Wśród pań z kolei najlepsze były Magda Olszewska i Olga Klein z drużyny ENERGA.

Jubileuszowe XXXV Mistrzostwa Polski Energetyków w Tenisie Ziemnym

Już po raz dziesiąty zawody rozegrano na trzech kortach ceglanych Centralne-

XLIV Mistrzostwa Polski Energetyków w Piłce Siatkowej Kobiet i Mężczyzn

XVI Mistrzostwa Polski Energetyków w Piłce Siatkowej Plażowej Kobiet i Mężczyzn

LXI Ogólnopolski Górski Rajd Pieszy Energetyków „Beskidy 2022”

go Ośrodka Sportu – Ośrodka Przygotowań Olimpijskich w Szczyrku. Impreza odbyła się od 23 do 26 czerwca 2022 roku. Zawodnicy rywalizowali w trzech kategoriach (kategoria 1 i 2 oraz OPEN) oraz w deblu. W kategorii 1 wygrała Wiesława Dudczak, w kategorii 2 Dariusz Miłoszewski, a w kategorii OPEN Daniel Sierakowski. Z kolei w deblu pierwsze miejsce zdobyła para Andrzej Mały – Kamil Mały.

LXI Ogólnopolski Górski Rajd Pieszy Energetyków „Beskidy 2022” (12–17 września)

To największe przedsięwzięcie bezpośrednio organizowane przez Federację Sportową „Energetyk”. W imprezie wzięło udział blisko 100 osób. Najlichnější grupą byli piechurzy z Elektrowni Turów. Tegoroczny rajd pomyślany został jako przekrojowe wędrowanie po kilku pasmach Beskidów – w każdy dzień rajdowy inny rejon Beskidów, ze zdobyciem charakterystycznego miejsca danego pasma. Piechurzy poruszali się szlakami Beskidu: Śląskiego, Małego, Makowskiego i Śląskiego, ostatniego dnia zdobyli Babią Górę.

XLIV Mistrzostwa Polski Energetyków w Piłce Siatkowej Kobiet i Mężczyzn

Zawody odbyły się w dniach 6–9 października w COS Szczyrk. W tym roku ponownie wystartowali sami siatkarze. Ostatecznie tytuł Mistrzostw Polski Energetyków obroniła PGNiG TERMIKA SA. Dalsze miejsca zajęły kolejno ELEKTROWNIA KOZIENICE i PGE Energia Ciepła Oddział Elektrociepłownia w Bydgoszczy.

W 2022 r. doszło do zmiany w Zarządzie Federacji Sportowej „Energetyk”. W miejsce Marka Wardziaka wszedł Marcin Sławewski. Ponadto nowym Wiceprezesem Zarządu został Jarosław Gromysz. Federacja Sportowa „Energetyk” uchwaliła również Kalendarz ogólnopolskich imprez i zawodów w zakresie rekreacji fizycznej, turystyki i sportu Federacji Sportowej „Energetyk” na rok 2023.

- AUTOR: ŁUKASZ BIGOSZEWSKI,
- FOTO: ARCHIWUM FEDERACJI SPORTOWEJ „ENERGETYK”

Niezapomniane spływy kajakowe...

Wieprz – 2022

W dniach 26 czerwca – 2 lipca 2022 r. na Roztoczu został zorganizowany przez Krajową Federację Sportu dla Wszystkich spływ kajakowy na rzece Wieprz. Bazę wypadową założono we wsi Nawóz nad Zalewem Nielisz. Uczestników zakwaterowano w dwóch drewnianych domach na terenie jednej agroturystycznej posesji. Wyżywienie w postaci obiadokolacji zapewniło Gminne Centrum Integracji Społecznej w formie cateringu. Na etapy dojeżdżano, wynajętym od Gminy Nielisz szkolnym autobusem. Sprzęt pływający i przyczepę do jego transportu wypożyczono od zaprzyjaźnionej parafii Kościoła Starokatolickiego w Cegłowie. W spływie wzięły udział dwadzieścia dwie osoby.

Spływ rozpoczął w niedzielę 26 czerwca. Wodowanie w miejscowości Obroc, pierwszej miejscowości nad Wieprzem po jego wypłynięciu z terenu Roztoczańskiego Parku Narodowego. Koniec etapu znajdował się w miejscowości Bagno, kilka kilometrów za Zwierzyńcem.

Pogoda tego dnia, jak i wszystkich następnych, była upalna. Rzeka na tym odcinku jest ciekawa, bardzo malownicza, ma sporo zacienionych odcinków i jest dość wąska. Podczas etapu – odpoczynek w parku w Zwierzyńcu i mały spacer po uzdrowisku. Po powrocie do Nawozu i zjedzeniu obiadokolacji – spotkanie integracyjne.

Następnego dnia, w poniedziałek 27 czerwca, etap z Bagna do Szczepieszyna. Po czterech godzinach, bez żadnych przeszkód, ale za to z licznymi postojami na kąpiel w rzece dopłynięto do celu. Później spacer na szczepieszynski rynek pod pomnik słynnego chrząszcza. Po obiadokolacji i odpoczynku spotkanie na ognisku integracyjnym nad brzegiem jeziora.

We wtorek, 28 czerwca, kontynuowano spływ ze Szczepieszyna do miejsca zakwaterowania nad Zalewem Nielisz, zwiedzając po drodze bardzo ciekawe Muzeum Skarbów Morza i Ziemi w Klemensowie. Na tym odcinku rzeka jest malownicza, ale płynie głównie przez łąki, co przy utrzymującym się nadal upale było dość uciążliwe. Wyraźnie zmniejszyła się przy tym liczba miejsc dogodnych do kąpeli, a brzegi stały się znacznie trudniej dostępne. Humory dopisywały i po pokonaniu kilku przeszkód w postaci zwalonych drzew, po około trzech godzinach płynięcia – przerwa w miejscowości Deszkowice. Stąd po 5 km stojącej wody Zalewu Nielisz od miejsca zakwaterowania i równocześnie końca etapu, najdłuższego etapu spływu.

W środę 29 czerwca – wycieczka autokarowa po Roztoczu. Zwiedzanie i długi spacer po Zwierzyńcu, zwanego często Perłą Roztocza. W Parku Środowiskowym przepiękny kościółek na wodzie z XVIII wieku i muzeum przyrodnicze Roztoczańskiego Parku Narodowego. Przejazd w okolicy Suśca, piesza wycieczka wzdłuż rzeki Tanew, podziwianie przepięknych progów na tej rzece, nazywane Szumami na Tanwi.

W czwartek, 30 czerwca, przewóz kajaków do Nielisza i dzięki uprzejmości pracowników znajdującej się tam zapory na Wieprzu, zwodowanie się poniżej tej hydro-budowli. Tego dnia po czterech godzinach spokojnego płynięcia w upale uczestnicy spływu dotarli do mostu drogowego w miejscowości Wirkowice Pierwsze. Z uwagi na niedostępne brzegi, odpoczynki na trasie robiono „na wodzie”, spławiając się na odcinkach, na których rzeka płynęła w cieniu.

Następnego dnia, w piątek 1 lipca, z powodu upału, postanowiono powtó-

Najmłodsi uczestnicy spływu

ryć pięknie zacieniony, leśno-parkowy pierwszy etap spływu z Obroczy do Bagna przez Zwierzyńiec. Poza weekendem było tam mniej innych kajakarzy i przepłynięto ten etap w ciszy i spokoju, co pozwoliło docenić piękno roztoczańskiej przyrody i malowniczość tego odcinka rzeki. Z uwagi na nieciekawą prognozę pogody na następny dzień, wieczorem, po powrocie do bazy odbyło się awansem, na brzegu zalewu, pożegnalne ognisko.

Prognoza pogody sprawdziła się, nastąpiło załamanie pogody i w sobotę 2 lipca od rana było chłodno, mglisto i deszczowo. W tej sytuacji zrezygnowano z ostatniego etapu spływu i wybrano się autokarem do Zamościa, gdzie zwiedzono przepiękny renesansowy rynek, Rotundę Zamojską oraz miejscowy ogród zoologiczny. Po południu pogoda na tyle się poprawiła, że objechano miasto otwartymi meleksami, podziwiając jego piękne położenie i piękną architekturę.

Wieczorem spotkanie na tarasie jednego z domów, gdzie nastąpiło uroczyste zamknięcie spływu „Wieprz 2022”.

KOMANDOR SPŁYWU
■ LESZEK GRĘBECKI

Spływ kajakowy

– Dopyływy Pilicy 2022

Spływ kajakowy został zorganizowany w dniach 7–15 sierpnia 2022 roku, w formie 9-dniowego turnusu w miejscowości Zakościele nad Pilicą. Zakwaterowanie i wyżywienie uczestników zapewnił ośrodek „Willa Amber”, jak również transport uczestników, sprzętu kajakowego na poszczególne etapy został zapewniony przez właścicieli „Willi Amber” prowadzących również wypożyczalnię sprzętu.

Ze względu na bardzo niski stan wody w dopływach Pilicy nie udało się zrealizować zaplanowanych etapów na rzekach: Czarna Maleniecka, Luciąża i Wolbórka.

1. Niedziela 7-8-2022 – przyjazd uczestników do Zakościała i zakwaterowanie. Obiadokolacja w formie ogniska oraz zapoznanie się uczestników.
2. Poniedziałek – 8-8-2022 – śniadanie i wypłynięcie z Zakościała do Glapinin (Pilica – 15 km). Powrót do Zakościała, obiadokolacja oraz ognisko integracyjne.
3. Wtorek – 9-8-2022 – śniadanie i wyjazd na etap Glapinin – Nowe Miasto nad Pilicą (Pilica – 16 km) powrót i obiadokolacja.
4. Środa – 10-8-2022 – śniadanie i wyjazd na etap Nowe Miasto n. Pilicą – Tom-

czyce (Pilica – 13 km) powrót i obiadokolacja.

5. Czwartek – 11-8-2022 – dzień na terenie miejsca zakwaterowania – zapoznanie się z różnymi rodzajami sprzętu pływającego – kajaki górskie, wyścigowe, kajaki jedno i dwu osobowe, deska – sup. Obiadokolacja w formie ogniska.
6. Piątek – 12-8-2022 – śniadanie, wyjazd na etap Smardzewice – Spała (Pilica – 17 km). Na etapie zwiedzanie „Błękitnych źródeł”. Powrót i obiadokolacja.
7. Sobota – 13.8.2022 – śniadanie, wyjazd na etap Spała – Zakościele (12 km). Powrót i obiadokolacja.
8. Niedziela 14.8.2022 – śniadanie, wyjazd części uczestników na etap Odrzywół – Nowe Miasto nad Pilicą (dopływ Pilicy – rzeka Drzewiczka – 16,5 km). Wyjazd pozostałej części uczestników, która nie zdecydowała się na trudniejszy etap, na

Jarmark Spalski i zwiedzanie Spały. Powrót, pożegnalne ognisko i podsumowanie spływu.

9. Poniedziałek 15-08-2022 – śniadanie i uroczyste zakończenie spływu. Wykwaterowanie i wyjazd uczestników.

Pilica jest przepiękną rzeką, choć miejscami doskwierały kajakarzom płycizny. Rzeka jest przyjemna i łatwa. Przepłynięty etap Drzewiczki jest tym łatwiejszym odcinkiem rzeki. Konieczne jednak były dwie przenoski oraz przepłynięcie niedużego odcinka rzeki pod prąd: od ujścia Drzewiczki do Pilicy do Nowego Miasta.

■ KATARZYNA TROSCZYŃSKA

Zadowoleni uczestnicy spływu

Uczestnicy letniego spływu

Rowerem przez Przemęcki Park Krajobrazowy

Krajowa Federacja Sportu dla Wszystkich zorganizowała we współdziałaniu z Kołem PTTK „Emilka” w ramach cyklu poznawania polskich parków krajobrazowych imprezę rowerową na terenie Przemęckiego Parku Krajobrazowego. Trwała dziesięć dni, a rozpoczęto ją 15 lipca,

Podstawową formą aktywności fizycznej oferowaną uczestnikom były wycieczki rowerowe. Tradycją tej imprezy są dni wodniackie. Tym razem było to żeglownianie po Jeziorze Wieleńskim, nad którym zlokalizowano bazę noclegową w miejscowości Wieleń. Był to strzał w dziesiątkę, bowiem w tym roku okres trwania imprezy przypadła na upalny klimat.

Uczestnikami były dwa pokolenia osób dorosłych. Trasy dzienne wycieczek rowerowych zostały dostosowane przez doświadczonego Przewodnika Turystyki Kolarskiej PTTK do stopnia trudności i możliwości fizycznych uczestników. Zdarzało się kilka tras w jednym dniu. Turyści z Warszawy i okolic, Bydgoszczy i Gryfina.

Każdy dzień wycieczkowy poprzedzało wieczorne spotkanie przy kawie z odpowiedzialnym za projektowanie tras. Była więc okazja poznania przebiegu planowanej trasy i znajdujących się na niej atrakcji, a zatem odpowiedniego przygotowania się. Wyjazd na wycieczkę rozpoczynała

rozgrzewka prowadzona przez jednego z uczestników, instruktora lekkiej atletyki.

Dystans tras rowerowych imprezy wyniósł około 330 km. Zwiedziliśmy 24 większe miejscowości, w tym miasto powiatowe Wolsztyn i gminną wieś Przemęt. Trudno byłoby opisać wszystkie atrakcje krajoznawcze w krótkiej prezentacji imprezy, więc ograniczę się do wybranych.

Mylące oznaczenia niektórych dróg na mapach spowodowały, że trzeba było dwukrotnie prowadzić rowery pieszo po piachu ok. 1 i 4 km. Zdarzyły się dwa dni z deszczem, ale ciepłym, ponieważ temperatury oscylowały wokół 30°C, maksymalnie 38°C.

Teren parku krajobrazowego jest pojezierzem polodowcowym z jeziorami rynnowymi w znacznym stopniu zalesionym, w woj. wielkopolskim. Posiada dobre zagospodarowanie turystyczne, niektóre miejscowości, np. Wieleń, mają charakter letniskowy z dużą liczbą ośrodków wypoczynkowych, przystani nad jeziorami, plażami, bazą gastronomiczną i rozrywkową.

Są też oznakowane szlaki piesze, rowerowe, kajakowe, ścieżki edukacyjne.

Przemęcki Park Krajobrazowy jest nazywany krainą kwitnącej konwalii. Kwiat pojawia się w wielu nazwach, np. rezerwat przyrody Wyspa Konwaliowa, rowerowy

i pieszy Szlak Konwaliowy czy też Konwaliowy Szlak Kajakowy.

Historycznie teren związany jest z działalnością zakonu cystersów. Atrakcją na skalę europejską, wprawdzie poza granicami parku, ale uwzględnioną w programie imprezy, była czynna parowozownia w Wolsztynie. Obsługuje trasy o znaczeniu turystycznym. Poza tym w Wolsztynie zwiedzaliśmy m.in. muzeum byłego lokalnego lekarza Roberta Kocha, który w 1905 roku otrzymał Nagrodę Nobla za odkrycie prątków gruźlicy. Przyciągającym turystów, również uczestników naszej imprezy, jest piękny kościół barokowy w Przemęcie. Podziwialiśmy we Włoszakowicach dawny pałac myśliwski wybudowany na planie trójkąta, pełniący niegdyś funkcję świątyni wolnomularskiej, obecnie będący siedzibą urzędu gminy.

Podczas imprezy była okazją integracji uczestników z miejscowymi gospodarzami domu, podczas którego poznaliśmy niektóre szczegóły ich regionu. Zostały spełnione założone cele: promocja aktywnego wypoczynku, poznanie historii i kultury materialnej tej części Wielkopolski, integracja społeczna uczestników w warunkach realizacji wspólnego celu rekreacyjnego, edukacja ekologiczna.

■ TOMASZ MICHAŁOWSKI

Rekordy świata

Barbary Bieganowskiej-Zajęc i Karoliny Kucharczyk ozdobą II Letnich Igrzysk Europejskich Virtus

Europejska Federacja Sportowa Virtus doceniając 30-letnią działalność Związku Stowarzyszeń Sportowych „Sprawni – Razem” przyznała Polsce organizację II Letnich Igrzysk Europejskich Virtus. Miejscem igrzysk było Miasto Sportu Kraków, mające znakomite obiekty sportowe i hotele. W dniach 17–24 lipca dawna stolica Polski stała się europejskim centrum sportu osób z niepełnosprawnością intelektualną.

O medale w 10 dyscyplinach sportu walczyło 535 zawodniczek i zawodników z 19 krajów z pięciu kontynentów. W ramach igrzysk odbyły się mistrzostwa świata w tenisie i kolarstwie szosowym, stąd start reprezentacji Australii i Ekwadoru.

Reprezentacja Polski zdobyła 95 medali, w tym 28 złotych i zajęła 3 miejsce w punktacji ogólnej za Francją i Hiszpanią. Nasi lekkoatleci wywalczyli 11 złotych krążków i zajęli pierwsze miejsce w tej dyscyplinie sportowej.

Prezydent Światowej Federacji w Krakowie

Podczas igrzysk gościliśmy wiele znanych osobistości z Federacji Virtus. Była więc znakomita okazja zapytać, jak oceniają organizowaną przez Polskę wielką imprezę sportową.

Prezydent Światowej Federacji Virtus Mark Truffaut przyjechał do Krakowa z bardzo liczną 141-osobową ekipą z Francji. – Podziwiam Polaków, bo perfekcyjnie zorganizowali wielką imprezę sportową i to w centrum sezonu letniego. Najbardziej obawiałem się o transport zatłoczonymi ulicami Krakowa, ale i tu

Na Stadionie Wawelu odbyły się ceremonia otwarcia i zamknięcia igrzysk oraz zawody lekkoatletyczne i turniej tenisa

daliście sobie doskonale radę. Za dwa lata w Zakopanem odbędą się narciarskie mistrzostwa świata Federacji Virtus. Jeszcze raz gratulację Krakowowi – powiedział Mark Truffaut.

Dyrektor Techniczny Lekkiej Atletyki Virtus Portugalczyk Jose Costa Pereira reprezentował w Krakowie swego rodaka – prezydenta Virtus Europa, Fausto Peireirę, który z powodu choroby nie mógł przyjechać na wydarzenie do Polski.

– Lekkoatletyka to najbardziej popularna i ceniona dyscyplina sportowa na igrzyskach paraolimpijskich, dlatego bardzo się cieszę z wysokiego poziomu rywalizacji w Krakowie. Muszę jednak dodać, że wasi działacze na Stadionie Wawelu stworzyli lekkoatletom bardzo dobre warunki do rywalizacji. Od wielu już lat podziwiam polskie lekkoatletki Barbarę Bieganowską-Zajęc i Karolinę Kucharczyk. Obie zawodniczki, także w Krakowie, spisały się znakomicie i były prawdziwą ozdobą igrzysk, bijąc rekordy świata. Barbara

w biegu na 3000 metrów, natomiast Karolina na 60 metrów przez płotki. Warto jednak przypomnieć, że Bieganowska zdobyła na paraolimpiadzie złote medale w biegach na 800 i 1500 metrów, a Karolina w skoku w dal. Moim zdaniem obie Polki są nadal w doskonałej formie i będą głównymi faworytkami w swoich konkurencjach do medali na igrzyskach paraolimpijskich w Paryżu w 2024 roku” – powiedział Jose Costa Pereira.

Warto dodać, że wielką gwiazdą rywalizacji w kolarstwie szosowym była Małgorzata Pernal, która zdobyła rekordową liczbę złotych medali. Wygrała wyścig na czas oraz wyścig ze startu wspólnego. Razem cztery złote medale, za rywalizację w kategorii open i za mistrzostwo świata. Pernal, wychowanka trenera Edwarda Jakiely, to złota medalistka mistrzostw świata w narciarstwie biegowym, a w Krakowie startowała także z powodzeniem w lekkiej atletyce.

■ WITOLD KUBICKI

Pierwsze takie mistrzostwa

Reprezentacja Polski Amp Futbol tym razem na tarczy

– „Wrócimy silniejsi!”

Ampfutbolowa reprezentacja Polski po raz pierwszy w historii osiągnęła na mistrzostwach wynik dużo poniżej oczekiwań swoich i kibiców. Rozczarowanie i nauka na przyszłość, tak podsumować można występ biało-czerwonych w Stambule i takie słowa pojawiały się w rozmowach zawodników i trenerów najczęściej. Z pozytywnych aspektów wymienić można cztery wygrane mecze oraz przede wszystkim motywację do dalszej pracy, dzięki której na kolejnym turnieju Polacy chcą zetrzeć złe wrażenie i pokazać prawdziwą siłę drużyny. Mun-

dial na oczach ponad 20 000 kibiców i prezydenta Turcji wygrali gospodarze.

– *Jesteśmy rozczarowani. Mieliliśmy marzenia, mieliśmy oczekiwania, ale uprawiamy sport i tutaj niepowodzenia się przydarzają.* – podsumowuje trener kadry **Marek Dragosz** – *Szkoda, że jeden mecz zawarzył na tym, że później graliśmy o lokaty, które nikogo nie satysfakcjonują. Tego już nie cofniemy, trzeba teraz wyczyścić głowy, odpocząć i ciężko pracować dalej, bo ten zespół cały czas ma przed sobą świetną przyszłość i wierzę, że udowodnimy to już na kolejnym turnieju* – dodaje.

Polacy fazę grupową turnieju rozpoczęli od porażki 1:3 z Uzbekistanem, który potem okazał się czarnym koniem mundialu, wygrywając sześć z siedmiu meczów i zdobywając brązowy medal mistrzostw. Wracający po kilku latach przerwy do gry byli trzykrotni mistrzowie świata jedyną swoją porażkę zanotowali w półfinale imprezy, w którym ulegli gospodarzom i późniejszym zwycięzcom jedynie 0:1. Co warte zauważenia w czołowej szóstce turnieju, oprócz Turków, znalazły się jedynie drużyny spoza Europy. Drugie miejsce zajęła Angola, czwarte Haiti,

a kolejne Maroko i rywal biało-czerwonych z 1/8, Brazylia.

– *Patrząc na te mistrzostwa, ale przede wszystkim na grę drużyn spoza Europy widać jasno jak poziom sportowy amp-futbolu idzie mocno do przodu* – zauważa **Kamil Grygiel** napastnik naszej kadry. – *Fajnie, że dyscyplina rozwija się aż tak dynamicznie, ale my również musimy zacząć iść do przodu* – dodaje.

Warto podkreślić, że dyscyplina rozwija się dynamicznie zarówno pod względem sportowym, jak i organizacyjnym. – *Mistrzostwa rozgrywane były na świetnych obiektach z tysiącami kibiców gospodarzy, ale też wieloma kibicami z różnych krajów, co jest w ampfutbolu nowością* – mówi prezes Polskiego Związku Amp Futbol **Mateusz Widłak**. – *Transmisje meczów live docierały również już nie tylko do telewizji gospodarza, ale również do telewizji wielu krajów uczestniczących w imprezie. Na turnieju gościliśmy też gości z wielu krajów i organizacji na czele z UEFA, a nawet FIFA, z którą chcemy wkrótce nawiązać bliskie relacje.*

Po meczu z Uzbekami Polacy zanotowali dobre spotkania z Tanzanią oraz Hiszpanią (oba po 3:0) i wydawało się, że wracają na właściwe tory. Zwłaszcza ten drugi mecz był dla naszych kadrowiczów ważny, bo miał być rewanżem za półfinał EURO'21 w Krakowie. Tak też się stało, ale ostateczny bilans mundialu pokazał, że to zwycięstwo z Tanzanią (7. miejsce w klasyfikacji końcowej) było cenniejsze, ponieważ wicemistrzowie Europy zajęli dopiero 23. miejsce (!).

W 1/8 finału Polacy trafili na brązowych medalistów poprzedniego mundialu Brazylię. Przed meczem wydawało się, że będzie to wyrównane spotkanie i że Polacy wrócili już do gry znanej z poprzednich turniejów. Niestety tak się nie stało.

– *Ten kluczowy mecz turnieju zagraлиśmy bardzo, bardzo słabo. Rywal był w naszym zasięgu, ale zupełnie nie daliśmy sobie szansy* – mówi **Igor Woźniak**, bramkarz naszej kadry – *W pierwszej połowie praktycznie nie było nas na boisku,*

nie oddaliśmy strzału... co zdecydowało o zwycięstwie Brazylii 2:1. Obudziliśmy się dopiero na ostatnie 10 minut, ale było już za późno – dodaje.

Porażka z Brazylią 1:2 była dla Polaków wielkim ciosem, ponieważ oznaczała koniec marzeń o medalach i walkę o lokaty, których nikt w drużynie wcześniej nie zakładał. W ampfutbolowych mistrzostwach gra się dalej nawet w przypadku przegranej, rywalizuje się każdego dnia o dalsze miejsca w rankingu.

– *Mecze dzień po dniu, bez żadnej przerwy i konieczność szybkiego podniesienia się i gry o lokaty nawet w przypadku bardzo dotkliwej porażki, to trudna specyfika ampfutbolowych mistrzostw, którą znamy z mundialu w 2018 i EURO w 2021* – mówi **Mateusz Widłak**. – *Porażka w kolejnym meczu, w starciu które patrząc obiektywnie musieliśmy wygrać to był drugi cios, który otrzymaliśmy na tym turnieju.*

Dzień po przegranej z Brazylią Polacy trafili na Anglię, drużynę jeszcze niedawno bardzo silną, która jest jednak w fazie przebudowy i całkowitej wymiany składu. W czerwcu na Amp Futbol Cup wygrali Polacy wygrali aż 4:0. Tym razem to Anglicy pokazali waleczność i skuteczność i pokonali naszą reprezentację aż 3:0. Był to dla nich bardzo ważny moment w drodze budowy nowej drużyny, a dla biało-czerwonych cios, po którym trudno się było podnieść. Patrząc po meczu na zawodników i trenerów wydawało się, że może to być koniec tej drużyny, że może ona już się nie podnieść po tym ciosie i że kolejne mecze mogą być już tylko gorsze.

Tak się jednak nie stało. Polacy po raz kolejny udowodnili, że nawet w najtrudniejszych momentach potrafią się zjednoczyć i walczyć dalej. Wpływ na to miała drużyna, ale i kibice, którzy masowo wspierali Polaków w tym trudnym momencie poprzez social media.

W ostatnich dwóch meczach Polacy wrócili do gry na swoim poziomie i wygrali z USA 3:1 i z Iranem 2:0. Co ciekawe Iran wygrał eliminacje pokonując w nich między innymi Uzbekistan, a potem wygrał grupę po zwycięstwie z Brazylią, co pokazuje jak przewrotne bywają turnieje.

Te dwa zwycięstwa nie zmieniają zbyt dużo w obrazie występu Polaków na mundialu, którzy ostatecznie zajęli dopiero 13. miejsce, ale pokazują, że drużyna nadal jest zmotywowana do walki i udowodnienia swojej wartości.

– *Podobnie jak cała drużyna czuję po tym mundialu jeden wielki niedosyt* – mówi **Marcin Oleksy** obrońca, dla którego były to pierwsze mistrzostwa. – *Wniosek dla całej drużyny jest jeden – musimy pracować jeszcze więcej i dać z siebie jeszcze więcej, żeby na kolejnych mistrzostwach pokazać sobie i innym drużynom, że był to wypadek przy pracy* – dodaje, a jego wypowiedź uzupełnia **Igor Woźniak**: – *Chciałem podziękować wszystkim, którzy w nas wierzyli i którzy nas tak mocno wspierali. Mimo wszystko jestem pewien, że jako drużyna podniesiemy się po tej porażce, co pokażemy już podczas Ligi Narodów 2023 i przede wszystkim EURO w 2024 roku!*

Mecze Polaków na Mistrzostwach Świata 2022:

Polska – Uzbekistan 1:3
Polska – Tanzania 3:0
Polska – Hiszpania 3:0
Polska – Brazylia 1:2
Polska – Anglia 0:3
Polska – USA 3:1
Polska – Iran 2:0

■ AUTOR: MATEUSZ WIDŁAK,
■ FOTO: ARCHIWUM POLSKIEGO ZWIĄZKU AMP FUTBOL

Igrzyska olimpijskie w Montrealu

– dawnych wspomnień czar

W sporcie, a szczególnie w grach zespołowych, bardzo cenne są medale zdobyte w mistrzostwach świata i Europy, ale największą wartość mają jednak medale wywalczone w igrzyskach olimpijskich. Do historii nie tylko polskiego sportu przeszły igrzyska w kanadyjskim Montrealu (1976), gdzie złoty medal zdobyli siatkarze trenera **Huberta Wagnera**, srebrny piłkarze **Kazimierza Górskiego**, a brązowy medal szczyptorniści trenerów **Janusza Czerwińskiego** i **Stanisława Majorka**.

Szczególnie sukces piłkarzy ręcznych jest godny odnotowania i świadczy o przynależności do ścisłej czołówki światowej,

o którą od wielu lat walczyli nasi trenerzy i działacze sportowi, a wśród nich profesor dr hab. Janusz Czerwiński.

Dlatego znakomitym pomysłem absolwentów Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku i związanych z piłką ręczną znanych obecnie ludzi biznesu – Piotra Ziemanna i Wiesława Mićko – było zorganizowanie Jubileuszu 70-lecia działalności w piłce ręcznej Janusza Czerwińskiego.

Warto przypomnieć, że Czerwiński przez trzy kadencje był rektorem AWF i S w Gdańsku, pierwszą latach 1981–1984, dwie następne w latach 1997–2003.

Wśród zaproszonych gości byli także zawodnicy z brązowej drużyny z Montrealu, kapitan reprezentacji Zygryd Kuchta, który w decydującym meczu z Niemcami zdobył w końcówce ważną bramkę, rozgrywający Jan Gmyrek, a także Janusz Brzozowski, Piotr Cieśla i Włodzimierz Zieliński.

Podczas uroczystości w Grabówku jubilat otrzymał wiele gratulacji, a także okazały puchar ufundowany przez Fundację Reprezentantów Polski w Piłce Ręcznej, który wręczyli mu Zygryd Kuchta i obecny trener męskiej reprezentacji Polski Patryk Rombel.

Na zakończenie uroczystości profesor podziękował wszystkim za przybycie i życliwe słowa, podkreślając w wystąpieniu, że sukcesy w sporcie i życiu były efektem jego wspólnej solidnej pracy, razem wygrywali, razem przegrywaliśmy, jednak tych zwycięstw było znacznie więcej.

Janusz Czerwiński urodził się w Ostrowi Mazowieckiej, jako zawodnik grał w drużynach pierw-

szoligowych – w piłkę ręczną jedenastoosobową w Nysie Kłodzko i Słupi Słupsk, w siedmioosobową w Spójni Gdańsk, z którą jako trener zdobył trzy razy mistrzostwo Polski.

W marcu 1967 roku w Holandii odbyły się Światowe Igrzyska Młodzieży uznane przez Międzynarodową Federację Piłki Ręcznej IHF za nieoficjalne mistrzostwa świata juniorów. Prowadzona przez trenera Janusza Czerwińskiego reprezentacja Polski zajęła doskonale drugie miejsce. Był to również początek znakomitej kariery trenerskiej Janusza Czerwińskiego, któremu wkrótce powierzono stanowisko szkoleniowca pierwszej reprezentacji kraju.

Pod wodzą Janusza Czerwińskiego polska piłka ręczna rozpoczęła drogę awansu do światowej czołówki. Efektem tych działań był brązowy medal olimpijski w Montrealu, co uznano za największy sukces polskiej piłki ręcznej w stuletniej historii.

Czerwiński był trenerem męskiej reprezentacji w latach 1968–1972, a także szkoleniowcem reprezentacji Islandii, która awansowała do grupy A. Pracował również w Grecji, gdzie stworzył system szkolenia w piłce ręcznej, a w Hiszpanii był konsultantem reprezentacji męskiej. Za udane życie sportowe i okres po zakończeniu tej przygody uhonorowano go medalem Kalos Kagathos.

Był prezesem Związku Piłki Ręcznej w Polsce w latach 1988–1996, a od 1996 r. jest prezesem honorowym związku.

Jest cenionym przez Międzynarodową Federację Piłki Ręcznej (IHF) wykładowcą, a uniwersytety imienia Mikołaja Kopernika w Toruniu i w Kijowie przyznały mu tytuł doktora honoris causa.

■ WITOLD KUBICKI
UCZESTNIK JUBILEUSZOWYCH
UROCZYSTOŚCI W GRABÓWKU

Reprezentacja Polski z Montrealu, brązowi medaliści z Montrealu w pełnej gali, trenerzy Janusz Czerwiński (drugi z prawej) i Stanisław Majorek (pierwszy z lewej).

Jubileusz 70-lecia z PIŁKĄ RĘCZNĄ
Prof. dr hab. Janusza Czerwińskiego

Zjazd NAD STAWEM w Grabówku
30 września - 01 października 2022 roku

Prezes PKOl Andrzej Kraśnicki doktorem honoris causa Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku

Andrzej Kraśnicki – Prezes PKOl – został doktorem honoris causa Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku. Ten zaszczytny tytuł przyznał mu Senat uczelni za wybitne osiągnięcia w zakresie działalności organizacyjnej w polskim i międzynarodowym ruchu olimpijskim, a także za zasługi dla polskiego sportu. Andrzej Kraśnicki, wygłosił wykład „Ruch olimpijski w obliczu zagrożeń klimatycznych, pandemii i konfliktów zbrojnych” w którym wskazał najważniejsze wyzwania i priorytety światowego ruchu olimpijskiego.

Foto : archiwum Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie obchodziło jubileusz 70-lecia

Stołeczne Muzeum Sportu i Turystyki istnieje już 70 lat. Placówka nosząca nazwę Muzeum Sportu mieściła się już w kilku warszawskich lokalizacjach: przy ulicy Rozbrat 26, w Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego, na stadionie Skry Warszawa. W pierwszą dekadę XXI wieku muzeum weszło z nadziejami na nową siedzibę. W 2006 roku na budynku Centrum Olimpijskiego (Wybrzeże Gdyni 4) pojawiła się tabliczka – Muzeum Sportu i Turystyki. Uroczystość jubileuszową uświetnił występ zespołu Pieśni i Tańca Mazowsze.

Foto : archiwum Muzeum Sportu i Turystyki

Delegacja EOC zadowolona ze stanu przygotowań do III Igrzysk Europejskich w Krakowie

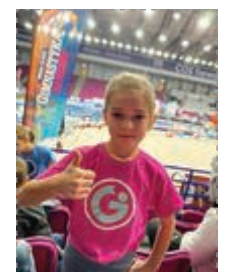

W Krakowie przebywała delegacja Komitetów Olimpijskich Europy (EOC), która zapoznała się ze stanem przygotowań do przyszłorocznych III Igrzysk Europejskich, które rozpoczną się 21 czerwca 2023 roku i potrwać do 2 lipca. Prezes spółki Igrzyska Europejskie 2023 Marcin Nowak nie krył zadowolenia, że praca kierowanego przez niego zespołu została dobrze oceniona. W programie rywalizacji znalazły się

24 dyscypliny. Sportowcy powalczą na obiektach w: Krakowie, Tarnowie, Krynicy-Zdroju i Zakopanem. Zawody lekkoatletyczne odbędą się na Stadionie Śląskim w Chorzowie, a strzeleckie we Wrocławiu. Szacuje się, że w wydarzeniu weźmie udział 7,5 tysiąca sportowców z 48 krajów. Igrzyska europejskie będą największą multi sportową imprezą w Europie od igrzysk olimpijskich w Londynie w 2012 roku.

„Gimnastyka dla Polaków!”

19 listopada 2022 roku COS Torwar w Warszawie stał się największą i najważniejszą areną gimnastyczną w Polsce. Hala wypełniła się przyrządami gimnastycznymi – od mat, przez ścieżki, poręcze i kółka do trampoliny i różnego rodzaju gimnastyczne trenażery. Impreza była naszpikowana atrakcjami, a oprawą dorównywała światowym imprezom rangi mistrzowskiej. To największe przedsięwzięcie w historii Polskiego Związku Gimnastycznego. Impreza została dofinansowana ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. W imprezie wzięło udział blisko 1000 osób z całej Polski.

Zuzanna Bednarek młoda gimnastyczka, foto Michał Bednarek

Pięciolecie Polskiej Agencji Antydopingowej – czas sukcesów i świadomość wyzwań

– *Jesteśmy silną i skuteczną organizacją* – powiedział szef Polskiej Agencji Antydopingowej (POLADA) **Michał Rynkowski** na konferencji z okazji piątej rocznicy jej powstania. Jednym z największych sukcesów był wybór **Witolda Bańki** na szefa Światowej Agencji Antydopingowej (WADA). POLADA jest gwarantem skutecznej walki z dopingiem, a Witold Bańka został ponownie wybrany na prezydenta Światowej Agencji Antydopingowej. W zarządzie WADA zasiada także prezes PKOl Andrzej Krasnicki oraz sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki **Anna Krupka**, która jest reprezentantką krajów Unii Europejskiej.

5. Narodowy Dzień Tenisa

Tenisowe pikniki dla rodzin, pokazowe gry i treningi z udziałem czołowych zawodników ORLEN PZT Team, bezpłatne konsultacje z trenerami na korcie, turnieje deblowe, gry i zabawy, konkursy, zacięta rywalizacja dzieci w KINDER Joy of moving Tenisowej Talentiadzie, integracyjne pokazy Blind Tenisa i wiele innych atrakcji – tak wyglądała **5. już edycja Narodowego Dnia Tenisa** rozegrana w Bytomiu, Gdańsku, Kaliszu, Krakowie, Łodzi, Olsztynie, Poznaniu, Puławach, Szczecinie, Stalowej Woli, Toruniu, Warszawie, Wrocławiu i Zielonej Górze. W imprezach pojawili się zawodnicy ORLEN PZT Team i czołowi polscy tenisiści, m.in. Kamil Majchrzak w Warszawie, Maks Kaśnikowski w Toruniu, Michał Dembek we Wrocławiu, Zuzanna Bednarz ze Stalowej Woli, Tomasz Berkietta w Poznaniu, Michał Mikuła w Puławach i Paweł Cias w Szczecinie.

MŚ w lataniu precyzyjnym – triumf Wieczorka, Chrzęszcz drugi

Michał Wieczorek zwyciężył w samolotowych mistrzostwach świata w lataniu precyzyjnym. Na drugim miejscu we francuskim Albi znalazł się Marcin Chrzęszcz, a na trzecim Czech Petr Jonas. Biało-czerwoni byli najlepsi w klasyfikacji drużynowej wyprzedzając Francuzów i Czechów.

Dziennikarze Marek Józwick, Marek Rudziński i Włodzimierz Szaranowicz uhonorowani przez AIPS i European Athletics

Międzynarodowe Stowarzyszenie Prasy Sportowej (AIPS) i europejska federacja lekkoatletyczna (European Athletics) uhonorowały w Monachium dziennikarzy, którzy relacjonowali przebieg dziesięciu i więcej mistrzostw Europy, a wśród nich **Włodzimierza Szaranowicza, Marka Józwicka i Marka Rudzińskiego**.

Maciej Rutkowski mistrzem świata w windsurfingu

Maciej Rutkowski (AZS Poznań) wywalczył tytuł mistrza świata w zawodowym windsurfingu. Polak, zajmując czwarte miejsce w regatach w Japonii, zapewnił sobie zwycięstwo w cyklu PWA World Tour Windsurfing. To historyczny sukces dla polskiego żeglarstwa, a Rutkowski jako pierwszy Polak w historii osiągnął tak duży sukces.

Wojciech Szewczyk bilardowym mistrzem świata

Wojciech Szewczyk sprawił sobie, a przede wszystkim polskim bilardzistom ogromną niespodziankę. W Amerykańskim Las Vegas wywalczył złoty medal mistrzostw świata w odmianie 10 bil. Zawodnik Bilardo.pl Dekada Sosnowiec w finale zwyciężył Peruwiańczyka Christophera Taveza 10:8. Wcześniej pokonał M. Teutschera (Holandia) 8:5, T. Roblesa (USA) 8:5, B. Hussaina (Zjednoczone Emiraty Arabskie) 8:3, O. Domingueza (USA) 10:6, D. Grabe (Estonia) 0:6, E. Geronimo (Filipiny) 10:9 oraz E. Kaciego (Albania) 10:9.

Zdjęcia : archiwum Polskiego Związku Bilardowego

Jacek Bierkowski honorowym członkiem Międzynarodowej Federacji Szermierczej

Międzynarodowa Federacja Szermiercza (FIE) przyznała tytuł jej honorowego członka **Jackowi Bierkowskiemu**. W latach 2013–2021 był członkiem FEI, w okresie 2008–2012 stał na czele PZSz. Dziesięć razy uczestniczył w igrzyskach olimpijskich, dwukrotnie jako zawodnik w Montrealu i Moskwie, a w pozostałych przypadkach występował w roli sędziego oraz członka komisji technicznej. Aktualnie zajmuje się m.in. przygotowaniem do turnieju szermierczego igrzysk XXXIII olimpiady w Paryżu w 2024 roku.

Włoch Gianni Merlo nadal prezydentem AIPS

Włoch Gianni Merlo przez kolejne cztery lata będzie prezydentem Międzynarodowego Stowarzyszenia Prasy Sportowej (AIPS) – zdecydowali w Rzymie uczestnicy 84. kongresu tej największej na świecie organizacji dziennikarzy sportowych. Będzie to piąta kadencja Merlo. Wybrano go przez aklamację, nie miał kontrkandydata. W kongresie uczestniczyli dziennikarze prasy, radia, telewizji, mediów elektronicznych i fotoreporterzy ze 102 krajów. Zebrani uczcili także pamięć zmarłych od ostatniego kongresu w Budapeszcie w 2020 roku koleżanek i kolegów. 85. kongres odbędzie się w 2023 roku w stolicy Korei Południowej Seulu.

6. PKO Bieg Charytatywny – na starcie prawie 5,5 tys. uczestników

24 września w 12 miastach w całej Polsce uczestnicy wykonali ponad 21 tysięcy okrążeń stadionów, czyli 8,5 tys. kilometrów. Dzięki wspólnemu zaangażowaniu Fundacja PKO Banku Polskiego przekazała ponad 2 mln zł na wsparcie psychologii i psychiatrii dziecięcej. W biegu głównym wzięło udział 589 pięciosobowych sztafet. Ich zadaniem było pokonać jak najwięcej okrążeń stadionów przez godzinę. Najwięcej drużyn, bo aż 95 wystartowało w Katowicach. Najlepszą drużyną okazał się Klub Biegacza ze Stalowej Woli, pokonując 55 razy dystans 400 metrów.

Młodzi zapaśnicy Unii Racibórz drużynowymi mistrzami Polski

Zawodnicy Unii Racibórz wygrali w Janowie Lubelskim klasyfikację drużynową mistrzostw Polski w zapasach w stylu klasycznym do lat 15. W dwunastu kategoriach wagowych (od 35 do 100 kilogramów) rywalizowało aż 209 zapaśników z 47 klubów. Medale zdobywali zawodnicy ponad dwudziestu z nich, a aktualnymi mistrzami Polski mogą się teraz poszczycić przedstawiciele ośmiu zespołów. Najlepsi okazali się zawodnicy Unii Racibórz, którzy wygrali klasyfikację drużynową, wyprzedzając RCSZ Olimpijczyka Radom i ZKS Granicę Gdańsk.

KRZYSZTOF KAWA – REMIGIUSZ PÓLTORAK
OPERACJA MUNDIAL
FUTBOL – KORUPCJA – POLITYKA
1930–2026

Krakowscy dziennikarze sportowi Krzysztof Kawa i Remigiusz Półtorak wyjaśnili jak to się stało, że piłkarskie mistrzostwa świata 2022, po raz pierwszy rozgrywane są na Półwyspie Arabskim, a więc w kraju nie mającym żadnych tradycji w tej dyscyplinie sportu. Obaj posiadają dużą wiedzę w tym temacie, relacjonowali bowiem zarówno mundiale, jak mistrzostwa Europy oraz inne ważne wydarzenia sportowe. Drażą więc temat, którego nie sposób zobaczyć z trybun, ani oglądając rywalizację na ekranie telewizora. Warto, mając katarski mundial za sobą, zapoznać się z tą interesującą pozycją o dotychczasowych zmaganiach o światowy prymat przedstawiającą historię mundialu w nowym, społeczno-politycznym ujęciu.

BEIJING 2022

Beijing 2022 to kolejny album wydany przez Polski Komitet Olimpijski dokumentujący start biało-czerwony w XXIV Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Pekinie. Bogato ilustrowany przedstawia rywalizację o medale i dostarcza okazji aby jeszcze raz przeżyć wydarzenia na tych igrzyskach, które były zdecydowanie najtrudniejszymi w historii, ze względu na liczne obostrzenia związane z pandemią koronawirusa. „To właśnie on był jednym z największych przeciwników sportowców, a naszym olimpijskim nadziejom bezlitośnie przekreślił marzenia o podium” – napisał we słowie wstępnym do albumu sternik polskiego ruchu olimpijskiego Andrzej Kraśnicki.

ANDRZEJ FAŁARA
CICHO, WŁADEK GRA

Z okazji 100-lecia Istnienia Polskiego Związku Tenisowego Andrzej Fałara przestawił Sylwetkę jednego z najbardziej znanych polskich tenisistów Władysława Skoneckiego. Możemy zapoznać się z czasami w których występował na kortach urodzony 13 lipca 1920 roku Tomsku tenista ten najbardziej charyzmatyczny polski tenisista w historii. Mistrzem kraju był w latach w grze pojedynczej w latach 1946–1950. W Pucharze Davisa wystąpił 46 razy odnosząc 26 zwycięstw. W karierze wygrał 60 turniejów. Zagrał w turniejach wielkoszlemowych w Wimbledonie, na Roland Garros oraz w US National, jak wówczas nazywał się dzisiejszy turniej US Open. Wśród pokonanych przez niego znalazło się wielu graczy ze światowej czołówki, m.in. Jaroslav Drobný, Ken Rosewall, Jozsef Asboth, Nicola Pietrangeli, Luis Ayala, Sven Davidson, Don Budge, Andres Gimeno, Manuel Santana, Henri Cochet i Istvan Gylyas.

ZBIGNIEW BRÓDKA
NAJSZYBSZY STRAŻAK ŚWIATA

Przewaga 0,003 sekundy nad Holendrem Koenem Vervijem dała polskiemu łyżwiarzowi szybkiemu Zbigniewowi Bródce złoty medal XXII Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Soczi w 2014 roku w łyżwiarskim wyścigu na 1500 metrów. Z Soczi wywiózł także brązowy medal w wyścigu drużynowym z Konradem Niedźwiedzkim i Janem Szymańskim.

Ten znakomity łyżwiarz uważany za najszybszego strażaka na świecie, pracuje w randze młodszego kapitana w Komendzie Państwowej Straży Pożarnej w Łowiczu.

„Proponuję lekturę tej książki zwłaszcza młodym ludziom, przed którymi życie stawia wyzwania, aby podchodzili do nich z uśmiechem, ale i pełni zaangażowania. Bo nawet wielce utalentowani, chcąc osiągnąć sukces, muszą poprzeć swój talent ciężką pracą” – napisał w przedmowie Marszałek Województwa Łódzkiego Grzegorz Schreiber.

„To jest kapitalna książka, o tym, że jeśli ma się pasję i upór, a przy tym chce się ciężko pracować, zawsze można osiągnąć sukces. Nie przeszkodzi ani bieda, ani głód, ani chłód. Bylebyś tylko miał charakter. Właśnie taki, jaki ma Zbyszek” – to opinia znakomitej młociarki, trzykrotnej złotej medalistki olimpijskiej oraz zdobywczyni czterech tytułów mistrzyni świata Anity Włodarczyk.

MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI

– niezbędne numery telefoniczne

(dane z 30 listopada 2022 r.)

Ministerstwo Sportu i Turystyki

00-082 Warszawa
 Ul. Senatorska 14
 Tel: 22 244 32 64
 www.gov.pl/web/sport
 fax: +48-22 244 32 55

Biuro dyrektora generalnego

Tel. 22 244 31 18
 Faks 22 244 32 72
 bg@msit.gov.pl
 Biuro komunikacji
 Kontakt dla mediów
 biuroprasowe@msit.gov.pl

Departament Turystyki

dyrektor Dominik Borek
 zastępca dyrektora Bartłomiej Karolczyk
 dt@msit.gov.pl
 tel. 22 411 97 97

Kierownictwo ministerstwa

Kamil Bortniczuk
 Minister Sportu i Turystyki

Departament Igrzysk Europejskich 2023

dyrektor Mariusz Zagórski
 zastępca dyrektora Kamil Ancygier
 die@msit.gov.pl
 tel. 22 244 73 68

Departament

Infrastruktury Sportowej

dyrektor Marcin Żyłowski
 zastępca dyrektora Paweł Czwaron
 dis@msit.gov.pl
 tel. 22 244 31 37
 faks: 22 244 32 37

Sekretarz stanu

Anna Krupka

Departament Nowych Technologii w Sporcie i Informatyki

zastępca dyrektora Piotr Dobrzyński
 dnt@msit.gov.pl
 tel. 22 344 31 49

Departament Prawny

dyrektor Piotr Gałązka
 zastępca Szymon Giderewicz
 dp@msit.gov.pl
 tel. 22 244 31 49

Sekretarz stanu

Andrzej Gut-Mostowy

Departament Współpracy

Międzynarodowej
 dyrektor Joanna Żukowska-Easton
 dwm@msit.gov.pl
 tel. 22 244 73 77

Departament Kontroli

dyrektor Dorota Rosińska
 dkn@msit.gov.pl
 tel. 22 244 31 49

Sekretarz stanu

Arkadiusz Czartoryski

Sekretarz stanu

Jacek Osuch

Departament Sportu Wyczynowego

dyrektor Aleksandra Głowienka
 zastępca dyrektora Robert Juchniewicz
 dsw@msit.gov.pl
 tel. 22 244 31 46
 faks: 22 244 32 56

Departament

Ekonomiczno-Finansowy

dyrektor Monika Jakóbczyk
 zastępca dyrektora Piotr Śliwonik
 def@msit.gov.pl
 tel. 22 244 31 39

Dyrektor generalny

Marek Redźko

Departament Sportu dla Wszystkich

dyrektor Dariusz Buza
 zastępca dyrektora Marta Szulińska
 ds@msit.gov.pl
 tel. 22 244 31 03
 faks 22 244 32 00

Infolinia dla obywatela

+48 22 250 01 38
 Czynna w dni robocze 8:15:16:15

Członkowie zwyczajni KFSdW

Federacja Sportowa „Energetyk”
02-001 Warszawa, Al. Jerozolimskie 91, lok. 512
tel. 22 629 40 76, (+48) 605 265 617
sekretariat@fsenergetyk.com
www.fsenergetyk.com

Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe
01-220 Warszawa, ul. Krzyżanowskiego 46a
tel. 22 631 99 19, 22 631 99 20, 22 631 77 07
lzs@lzs.pl
www.lzs.pl

Liga Obrony Kraju
00-791 Warszawa, ul. Chocimska 14
tel. 22 849 34 51, faks 22 849 35 95
sekretariat.zgwarszawa@lok.org.pl
http://lok.org.pl

Polski Związek Lekkiej Atletyki Masters
87-100 Toruń, ul. gen. Józefa Bema 23/29
tel. (+48) 606 197 969
biuro@pzlam.pl; ela-ry@o2.pl
www.pzlam.pl

Polskie Towarzystwo Ringo
01-494 Warszawa, ul. Wrocławska 16 m 39
tel. 22 638 87 15
info@ringo.org.pl
www.ringo.org.pl

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11
tel. 22 826 57 35, 22 826 25 05
poczta@pttk.pl
www.pttk.pl

Salezjańska Organizacja Sportowa RP
03-775 Warszawa, ul. Kawęczyńska 53
tel./faks 22 670 06 55, 22 518 61 00 w. 126
salosrp@salosrp.pl
www.salosrp.pl

Stowarzyszenie Kulturalno-Turystyczne „Sekstant”
04-464 Warszawa, ul. Chełmżyńska 180
tel. (+48) 508 019 723
sekstant.zagle@gmail.com
www.sekstant.zagle.pl

Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan
62-200 Gniezno, ul. Chrobrego 40/41
tel. 61 426 33 29
smw-gniezno@wp.pl
www.smw.info.pl

Szkolny Związek Sportowy
03-134 Warszawa, ul. Ciołkosza 1/29
tel. +48 669 689 412 - dział księgowo-finansowy
tel. +48 601 662 661 - dział sportowo-organizacyjny
zgszs.warszawa@wp.pl
www.szs.pl

Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej
01-829 Warszawa, al. Zjednoczenia 25, lok. 12a
tel. (+48) 604 971 444
zgtkkf@wp.pl
http://zgtkkf.com.pl

Towarzystwo Kultury Fizycznej „Budowlani”
02-237 Warszawa, ul. Instalatorów 7
tel. 22 846 49 42, (+48) 602 353 584

Towarzystwo Miłośników Gier Umysłowych
02-101 Warszawa, ul. Grójecka 99/16
tel. (+48) 600 727 357
cezary-dominiczak@wp.pl
www.tmgu.pl

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
00-325 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 6
tel. 22 826 08 74, 22 827 78 44, (+48) 500 414 547
tpd-zg@tpdzg.org.pl
https://zg.tpd.org.pl

1. piłkarze ręczni Olimpijczycy z Montrealu
2, 3. spływy kajakowe

4. PZU Futbol Plus
5. MŚ w AMP Futbolu w Turcji

Wszystkie zdjęcia z archiwum organizatorów

